

Իսլամը հարցերում եւ պատասխաններում

[Հայերեն - Armenian – أرمني]

Դոկտոր Զաքիր Նաիբ

Թարգմանություն:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCHES CENTER (EIRC)

& Հմայակ Նալբանդյան (Hmayak Nalbandyan)

Ստուգում:

Ախմեդ Հայկական

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ أجوبة عن الأسئلة الشائعة لغير المسلمين ﴾

حول الإسلام

« باللغة الأرمنية »

ذاكر عبد الكريم

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية & إيمياك نالبانديان

مراجعة: أحمد الأرمني

2012 - 1433

IslamHouse.com

ԻՍԼԱՍԸ ՀԱՐՑԵՐՈՒՄ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐՈՒՄ

Դոկտոր Զաքիր Նաիբ

- Բազմակնություն
- Խիջար
- Բռնություն
- Ֆունդամենտալիզմ (արմատականություն)
- Ոչ բուսական սնունդ
- Խոզի միս, ակոհոլ
- Մահից հետո կյանք
- Ադանդներ
- «Անհավատներ»

Ողորմած, Գթասիրտ Ալլահի անունով

Նախաբան

Կանչը հանդիսանում է որպես մուսուլմանի պարտականություն:

Մուսուլմանների մեծամասնությանը հայտնի է, որ իսլամը հանդիսանում է համընդհանուր կրոն, որը կոչված է ողջ մարդկության համար: Ալլահը (Սուրբ է Նա եւ Մեծ) ողջ Տիեզերքի Տերն է, եւ մուսուլմանների վրա է դրված նրա ուղերձների փոխանցումը ողջ մարդկությանը: Ավաղ մուսուլմանների մեծամասնությունը այսօր դարձել են անտարբեր այդ պարտքի նկատմամբ: Չնայած իսլամի ընդունումը լավագույն կենսակերպն է, մեր մեծ մասը չի ցանկանում կիսվել այդ գիտելիքներով նրանց հետ, ում այդ կանչը դեռ չի հասել: Արաբերեն «դաուա» բառը նշանակում է կանչ կամ հրավերք. Իսլամական ենթատեքստում դա նշանակում է «ձգտել իսլամի տարածմանը»:

Սուրբ Ղուրանը ասում է.

«Ով որդիք Իսրայելի, հիշեք ողորմությունը, որ ես ձեզ շնորհեցի: Եղեք հավատարիմ Իմ պատգամներին եւ Ես էլ հավատարիմ կլինեմ ձեր պատգամներին: Միայն ինձանից վախեցեք»: (Ղուրան, 2:140)

Ահա քսան ամենաշատ տրվող հարցերը:
Որպեսզի փոխանցվեն Իսամի ուղերձները,
մարդկանց միջեւ անխուսափելի դարձան
երկխոսություններն ու բանավեճերը: Սուրբ Ղուրանը
ասում է. **«Կանչիր դեպի Աստծո ճանապարհը
իմաստությամբ ու բարի խորհրդով եւ տար վեճը
նրանց հետ՝ ամենալավ ձևով»:** (Ղուրան 16:125)

Ոչ մուսուլմանական երկրներ Իսլամի
ուղերձի փոխանցման համար, որպես կանոն,
բավարար չէ այն, որ առանձնացնեն Իսլամի միայն
դրական կողմերը: Ոչ մուսուլմանների
մեծամասնությունը համոզված չէ Իսլամի
ճշմարտության մեջ, քանի որ շատերի հոգու խորքում
Իսլամի մասին կան հարցեր, որոնք մնում են
անպատասխան:

Նրանք կարող են որոշ բաներում
համաձայնվել Իսլամի դրական բնույթի ձեր
համոզմունքներում: Բայց հետո նրանք անպայման
կասեն. «Այս, բայց դուք մուսուլմանների
ամուսնանում եք ավելի քան մեկ կնոջ հետ: Դուք այն
մարդիկ եք, որոնք կանանց նպատակեցնում են՝
պահելով նրանք ծածկի տեւում: Դուք
ծայրահեղական եք եւ այլն»: Ես անձամբ
նախընտրում եմ միանգամից հարցնել ոչ
մուսուլմաններին, չնայած նրանց սահմանափակ
գիտելիքներին եւ անկախ թե ինչ աղբյուրից են նրանք
այդ վերցրել, կոնկրետ ինչը նրանց դուր չի գալիս
Իսլամում: Ես նրանց կոչ եմ անում լինել շատ բաց ու

անկեղծ եւ աշխատում եմ համոզել նրանց, որ կարող եմ ընդունել Իսլամի քննադատումը: Իմ կոչ անելու փորձի վերջին մի քանի տարիներին ես հասկացա, որ կլինի մոտ քսան ավելի հաճախ տրվող հարցեր այն մասին, թե ինչ ընդհանուր բան կան ոչ մուսուլմանների եւ Իսլամի միջեւ: Ամեն անգամ, երբ դուք հարցնում եք, թե ինչն են նրանք հաշվում անընդունելի Իսլամում, նրանք առաջարկում են հինգ կամ վեց հարցեր եւ այդ հարցերը անկասկած մտնում են այն քսան ամենատարածված հարցերի մեջ:

Տրամաբանական պատասխանը կարող է շատերին համոզել, որ Իսլամի մասին քսան ամենաշատ տրվող հարցերը կարող են լուծվել մտքի եւ դատողության միջոցով: Ոչ մուսուլմանների մեծամասնությանը կարելի է համոզել այս պատասխաններով: Եթե մուսուլմանը կարող է ուղղակի հիշել այս պատասխանները, ապա նա, ինչպես, կարող է հաջողությամբ շփվել եւ նույնիսկ եթե նրան չհաջողվի համոզել ոչ մուսուլմանին Իսլամի ողջ ճշմարտության մեջ, ապա, համենայն դեպս, դա կարող է օգնել հեռու պահել Իսլամի մասին մոլորությունից եւ հեռացնել մուսուլմանների մասին բացասական կարծիքը: Շատ քիչ մուսուլմաններ կարող են ունենալ հակափաստարկներ, որպեսզի հերքեն այդ պատասխանները, դրա համար նրանց պետք են լրացուցիչ տեղեկություններ:

ԶԼՄ-ների հետ կապված մոլորություններ

Ոչ մուսուլմանների մոտ Իսլամի մասին մոլորությունների տարածումը ծագում է, քանի որ նրանք մշտապես ենթարկվում են Իսլամի մասին ապատեղեկատվության: Միջազգային ԶԼՄ-ները վերահսկվում են հիմնականում արեւմտյան աշխարհում, լինի դա միջազգային արբանյակային ալիքներ, ռադիոկայաններ, թերթեր, լրագրեր կամ գրքեր: Վերջերս ինտերնետն էլ նույնպես դարձել է ինֆորմցիայի հզոր աղբյուր: Չնայած դա համարյա ոչ մի կերպ չի վերահսկվում, կարելի է գտնել Իսլամի մասին մեծ քանակի բարձր ազդեցությամբ քարոզչություն Ինտերնետում: Իհարկե, մուսուլմաններն էլ են օգտվում այդ գործիքից, որպեսզի արտացոլեն Իսլամի ու մուսուլմանների մասին ճիշտ պատկերը, սակայն բավականին հետ են Իսլամի դեմ քարոզչության համեմատ: Ես հույս ունեմ, որ մուսուլմանների ջանքերը կավելանա, իսկ հետագայում կիրականանան:

**Մոլորությունը փոխվում է
ժամանակի ընթացքում**

Իսլամի մասին ամենահաճախ տրվող հարցերը տարբեր ժամանակահատվածներում եւ դարաշրջաններում տարբեր են: Այդ ցուցակը որը կազմված է քսան ամենատարածված հարցերից կազմված է՝ ելնելով ներկա ժամանակաշրջանից: Տասնամյակներ առաջ հարցերի մեծամասնությունը այլ կերպ էր հնչում, իսկ տասնամյակներ հետո կարող են փոխվել, կախված նրանից, թե Իսլամը ինչպես կներկայացի ՋԼՄ-ներում:

Մոլորությունները նույնն են ամբողջ աշխարհում

Ես շփվել եմ մարդկանց հետ աշխարհի տարբեր անկյուններում եւ տեսա, որ Իսլամի մասին այդ քսան համեմատած ավելի հաճախ տրվող հարցերը ամեն տեղ նույնն են: Հաճախ կարող են լինել մի քանի լրացուցիչ հարցեր՝ կախված տեղանքից, շրջապատից կամ մշակութային սովորույթներից: Օրինակ Ամերկայում, լրացուցիչ ընդհանուր հարցը հնչում է այսպես. «Ինչու է Իսլամը արգելում դրամը տոկոսով տալ եւ վերցնելը»: Ես այդ քսան ամենատարածված հարցերին ավելացրեցի որոշ այլ հարցեր, որոնք ամենաշատն են տարածված հնդիկ ոչ մուսուլմանների մեջ: Օրինակ, «ինչու մուսուլմանները չեն կիրառում բուսական սնունդ»: Նման հարցերի առաջացման պատճառը նրանում է, որ Հնդկաստանից գաղթածները տարածված են

աշխարհով մեկ եւ կազմում եւ մոտ 20 %-ը, այսինքն բնակչության մոտ 1/5-ը: Այսպիսով, նրանց հարցերը մտել են ընդհանուր հարցերի շարքը, որոնք տրվում են ոչ մուսուլմանների կողմից ողջ աշխարհում:

Ոչ մուսուլմանների մոլորությունները, որ ուսումնասիրել է Իսլամը

Կան շատ ոչ մուսուլամեններ, որոնք ուսումնասիրել են իսլամը: Նրանցից մեծ մասը կարդացել են միայն գրքեր Իսլամի մասին, որոնք գրված են եղել Իսլամի կանխակալ քննադատների կողմից: Այդ ոչ մուսուլմանները ունեն Իսլամի մասին քսան ամենատարածված մոլորությունների լրացուցիչ հավաքածու: Օրինակ, նրանք պնդում են, որ գտել են հակասություն Ղուրանում, նրանք պնդում են, որ Ղուրանը հանդիսանում է ոչ գիտական գիրք եւ այլն: Գոյություն ունի լրացուցիչ պատասխանների եւս մեկ հավաքածու, որպէսզի ոչ մուսուլմանների միջից մաքրի այդ քսան մոլորությունները, որ ուսումնասիրել են Իսլամը խեղաթյուրված աղբյուրներից: Ես տալիս եմ այդ քսան լրացուցիչ եւ ավելի քիչ տարածված հարցերի պատասխանները իմ հանրային քննարկումներում եւ «Պատասխաններ Իսլամի մասին ոչ մուսուլմանների կողմից հաճած տրվող հարցերի, պատասխաններ նրանց, ովքեր ունեն որոշակի գիտելիքներ Իսլամի մասին» գրքում:

1. Բազմակնություն

Հարց.

Ինչու՞ է մուսուլմանին թույլատրվում ունենալ ավելի քան մեկ կին, այսինքն, ինչու՞ է բազմակնությունը թույլատրվո՞ծ Իսլամում:

Պատասխան.

1. Բազմակնության սահմանումը.

Պազմակնությունը ամուսնության ձեռք է, որտեղ մեկ մարդը կարող է ունենալ մեկից ավելի կին: Բազմակնությունը լինում է երկու երկու տիպի: դրանցից մեկը դա բազմակնությունն է, երբ տղամարդը ամուսնանում է մեկից ավելի կանանց հետ, իսկ մյուս տիպը՝ բազմամուսնությունն է, երբ կինը ամուսնանում է մեկից ավելի տղամարդու հետ: Իսլամում սահմանափակ բազմակնությունը թույլատրվում է, այն դեպքում երբ բազմամուսնությունը արգելված է:

Հիմա գալիս ենք սկզբնական հարցին. Ինչու՞ է տղամարդուն թույլատրվում ունենալ ավելի քան մեկ կին:

2. Ղուրանում միայ կրոնական կարգազրազիր է, որն ասում է. «Ամուսնացեք միայ մեկի հետ»:

Միայն Ղուրանը, միակ կրոնական կիրքը, պարունակում է արտահայտությունն, որը հնչում է այսպես. Ամուսնանալ միայն մեկին: չկա ոչ մի այլ կրոնական գիրք, որը մատնանշում է տղամարդուն ունենալ միայն մեկ կին: Ոչ մի այլ կրոնական գիր, լինի դա Վեդի, Ռամայանա, Մախաբխարատա, Գիտա, Տալմուդ կամ Աստվածաշունչ, չենք գտնում կանանց քանակի ոչ մի սահմանափակում: Այս Գրառումներին համապատասխանաբար կարելի է ամուսնանալ այնքան, որքան պետք է: Եւ միայն հետո ինդուիստական կրոնականները եւ քրիստոնեական եկեղեցականները որոշեցին սահմանափակել կանանց թիվը մեկով: Ինդուիստ կրոնականներից շատերը, իր գրառումների համաձայն, ունեին մի քանի կին: Դաշրատ թագավորը, Ռամի հայրը, ուներ ավելի քան մեկ կին, իսկ Կրիշնա նույնպես ուներ մի քանի կին:

Նախկինում քրիստոնյաներին թույլատրվում էր ունենալ այնքան կին, որքան նրանք ուզում էին, քանի որ Աստվածաշունչը կանանց քանակի ոչ մի սահմանափակում չէր դնում: Եւ միայն մի քանի դար առաջ եկեղեցին սահմանափակեց կանանց թիվը մեկով: Բազմակնությունը թույլատրվում է նաեւ հուդդաիզմում: Համաձայն տալմուդական իրավունքի, Աբրահամը ուներ երեք կին, իսկ Սողոմոնը հարյուրավոր: Այդ բազմակնության սովորույթը շարունակվեց մինչեւ Ռավվինա Գերշոմ բեն Իեգուդը (960 – 1030), որը հրաման արձակեց

բազմակնության դեմ: Հրեական սեֆարդյան համայնքը, որ ապրում էր մուսուլմանական երկրներում, շարունակում էին բազմակնության սովորույթը մինչև 1950 թվականը, մինչև իսրայելի օրենսդրական գլխավոր կառույցը չերկարացրեց բազմակնության արգելքը:

(*Շետաքքթի ծանուցում. 1975 թվականի գրառումներին համապատասխան Հնդկաստանում հնդիկները ավելի շատ կանայք էին ունենում, քան մուսուլմանները: Հանձնաժողովի զեկույցում «Կնոջ կարգավիճակը Իսլամում» հրատարակված 1975 թվականին, 66 եւ 67 էջերում ասվում է, որ բազմակնության տոկոսը 1951 եւ 1961 թվականներին հնդկացիների մոտ կազմում էր 5,06% եւ միայն 4,31% մուսուլմանների մոտ: Համաձայն հնդկական օրենքի, միայն մուսուլման տղամարդուն է թույլատրվում ունենալ մեկից ավելի կին: Դա անօրինական է Հնդկաստանի ցանկացած ոչ մուսուլմանի համար ունենալ մեկից ավելի կին: Չնայած դա անօրինական է, բայց հնդիկները հաճախ ունենում են ավելի շատ կանայք քան մուսուլմանները: Նախկինում չկար ոչ մի սահմանափակում հնդիկ տղամարդկանց համար կանանց քանակում: Եւ միայն 1954 թվականին երբ ընդունվեց ամուսնության մասին օրենքը, հնդիկների համար դարձավ անօրինական ունենալ մեկից ավելի կին: Ներկայումս գործում է հնդկական օրենք, որը արգելում է հնդիկ տղամարդուն ամուսնանալ մի քանի կնոջ հետ միաժամանակ: Եւ դա համաձայն

օրենքի եւ ոչ թէ հնդկական կրոնական գրառումների: Իսկ հիմա կվերլուծենք թէ ինչու է Իսլամը թույլատրում տղամարդուն ունենալ ավելի քան մեկ կին:

3. Ղուրանը թույլատրում է սահմանափակ բազմակնություն

Ինչպես հիշատակեցի ավելի վաղ, Ղուրանը հանդիսանում է Աշխարհի միակ կրոնական գիրքը, որն ասում է. «ամուսնացեք միայն մեկի հետ»: Այս արտահայտության ենթատեքստում ահա թէ ինչ է ասում Սուրբ Ղուրանի Սուրայի հետեւյալ «Նիսա» հատվածում.

«Եթե դուք վախենում եք, որ արդար չեք լինի որբերի հանդեպ, ապա ամուսնացեք այլ կանանց հետ, որոնք ձեզ դուր են գալիս. Երկուսի, երեքի, չորսի: Եթե դուք վախենում եք, որ չեք լինի արդարացի հավասարապես, ապա բավարարվեք մեկով, կամ ստրկուհով, որին տիրացել է ձեր աջ ձեռքը: Սա մոտ է անարդարացիությունը խուսափելուն (կամ աղքատությունը)» [Ղուրան 4:03]: Մինչ Ղուրանի ուղարկումը, չկար բազմակնության վերին սահման եւ շատ տղամարդիկ ունեին բազմաթիվ կանայք, իսկ որոշներն էլ նույնիսկ հարյուրավոր: Իսլամը հաստատեց սահմանը մինչու չորս կին: Իսլամը թույլատրում է մարդուն ամուսնանալ երկուսի հետ, երեքի կամ չորս կին ունենալ միայն այն դեպքում, երբ տղամարդը նրանց

հետ վարվում է արդարացի: Այդ նույն Սուրա Նիսա գլխում, մաս 129, ասվում է. «**Դուք չեք կարող կանանց հետ հավասարապես արդար վարվել, նույնիսկ եթե շատ ցանկանաք էլ**»: [Դուրան 4:129].

Այդ իսկ պատճառով բազմակնությունը դա կանոն չէ, այլ բացառություն: Շատ մարդիկ են մոլորության մեջ գտնվում, կարծելով թե դա կարելու է մուսուլմանի համար ունենալ ավելի քան մեկ կին:

Ընդհանուր առմամբ, Իսլամն ունի գործունեության հինգ դասակարգում.

- (I) «Ֆարդ», այսինքն պարտադիր
- (II) «Մուստահաբ», այսինքն խորհուրդ տալ
- (III) «Մուբահ», այսինքն թույլատրելի
- (IV) «Մակրուհ», այսինքն անցանկալի
- (V) «Հարամ», այսինքն արգելված

Մեծամասնությունը միջին դասին է պատկանում, որը թույլատրելի է: Այդ պատճառով չի կարելի ասել, որ այն մուսուլմանը, որն ամուսնացած է երկու, երեք կամ չորս կնոջ հետ ավելի լավն է այն մուսուլմանից, որն ունի մեկ կին:

4. Կանանց կյանքի միջին տեւողությունը ավելի երկար է քան տղամարդկանցը

Ըստոս բնության, տղամարդիկ եւ կանայք մոտավորապես նույն քանակով են ծնվում: Բայց աղջիկների դիմադրողականությունը ավելիբարձր է, քան տղա մանուկների մոտ: Աղջնակը կարող է ավելի

լավ պայքարել մանրէների եւ հիվանդությունների դեմ, քան տղան: Այդ պատճառով հենց մանկական հասակում տղամարդկանց մահացությունը կանանց հետ համեմատած ավելի բարձր է:

Պատերազմի ժամանակ էլ ավելի շատ տղամարդիկ են մահանում, քան կանայք: Ավելի շատ տղամարդիկ են մահանում դժբախտ պատահարներից եւ հիվանդություններից: Կանանց կյանքի միջին տևողությունը ավելի շատ է, քան տղամարդկանց եւ ցանկացած ժամանակ կարելի է հանդիպել ավելի շատ այրի կանանց քան տղամարդկանց:

5. Հնդկաստանի բնակչությունում ավելի շատ տղամարդիկ են քան կանայք կապված մանկասպանության եւ հղիության արհեստական ընդհատման հետ

Հնդկաստանը հանդիսանում է այն սակավաթիվ երկրներից մեկը, մյուս հարեւան երկրների նետ միասին, որտեղ կանացի բնակչությունը ավելի քիչ է, քան արական սեռի: Պատճառը կայանում է նրանում, որ կանայք արհեստական վիժում են կատարում, երբ տեղեկանում են երեխայի սեռի մասին: Եթե նման սովորույթը դադարեցնեն, ապա Հնդկաստանում էլ կանայք կգերակշեռն քան տղամարդիկ:

6. Համաշխարհային փորձը ցույց է տվել, որ կանացի բնակչությունը ավելի շատ է քան տղամարդկանց:

ԱՄՆ-ի կանանց թիվը գերազանցում է տղամարդկան թվին 7,8 մլն մարդով: Միայն Նյու Յորքում իգական սեռի բնակչության թիվը մեկ միլիոնով ավելի է արական սեռի բնակչության թվից, դրա հետ մեկտեղ տղամարդկանց 1/3-րդը համասեռամուլներ են: ԱՄՆ-ում ընդհանուր առմամբ ապրում է ավելի քան քսանհինգ միլիոն համասեռամուլ: Դա ամենի հետ մեկտեղ, նշանակում է, որ այդ մարդիկ չեն ցանկանում ամուսնանալ կանանց հետ: Մեծ Բրիտանիայում կանայք չորս միլիոնով ավելի են տղամարդկանցից, գերմանիայում՝ հինգ միլիոնով, իսկ ռուսաստանում ինը միլիոնով: Միայն Աստված գիտի, թե աշխարհում կանայք քանի միլիոնով են ավելի տղամարդկանցից:

7. Սահմանափակումը, որտեղ յուրաքանչյուր տղամարդ ունի միայն մեկ կին, պրակտիկ չէ:

Նույնիսկ եթե ամեն մի տղամարդ ամուսնանա մեկ կնոջ հետ, ԱՄՆ-ում էլի կմնան ավելի քան երեսուն միլիոն կին, որոնք չեն ունենա ամուսին (հաշվի առնելով, որ Ամերիկայում ապրում են քսանհինգ միլիոն համասեռամուլ): Նույն վիճակը կլինի Մեծ Բրիտանիայի ավելի քան չորս միլիոն կանանց մոտ, գերմանիայում հինգ միլիոն կանանց մոտ եւ ինը միլիոն կանանց մոտ ռուսաստանում, այսինքն նրանց մոտ, որոնք չեն կարողանա իրենց

գտնել ամուսին: Ենթադրենք, որ իմ քույրը մեկն է այն չամուսնացած կանանցից, որոնք ապրում են ԱՄՆ-ում եւ ենթադրենք, թե ձեր քույրը

նույնպես չի ամուսնացել ու նույնպես ապրում է ԱՄՆ-ում: Նրանց մնում է ընտրել միայն երկու տարբերակ. Կամ նրանք պետք է ամուսնանա մեկ մարդու հետ, որն արդեն ունի կին, կամ նրանք կդառնան բոլորին հասանելի: Այն կանայք, ովքեր համեստ են, ավելի շուտ կընտրեն առաջին տարբերակը:

Կանանց մեծամասնությունը չի ցանկանում իր ամուսնուն կիսել ուրիշ կանանց հետ, բայց Իսլամում երբ նման իրավիճակ է պատահում, մուսուլմանուհիները գերադասում են վերապրել ոչ մեծ անձնական կորուստ, որպեսզի կանխեն մեծ կորուստները, այսինքն թույլ չտալ մյուս մուսուլման քույրերին դառնալ հանրամատչելի:

8. Ավելի լավ է ամուսնանալ ամուսնացած տղամարդու հետ, քան դառնալ «հանրամատչելի կին»

Արեւմտյան հասարակությունում սովորական է համարվում ունենալ սիրուհի ու մի քանի ոչ ամուսնական կապեր: Բայց այդ դեպքում կինը վարում է խայտառակ կյանք: Մակայն այդ նույն հասարակությունը չի կարող ընդունել մարդու, որն ունի մեկից ավելի կին ընտանիքում որում կանայք պահպանում են իրենց պատվավոր արժանի դիրքը

հասարակության մեջ եւ ունեն պաշտպանություն կյանքում;

Այսպիսով, կնոջ համար, որը չի կարող գտնել ամուսին, կա երկու տարբերակ՝ ամուսնանալ ամուսնացած տղամարդու հետ կամ դառնալ «հանրամատչելի կին»: Իսլամը գերադասում է առաջարկել կանանց պատվավոր դիրք, թույլ տալով ընտրել առաջին եւ արգելել երկրորդ տարբերակը:

Կա մի քանի պատճառ, թե ինչու Իսլամը թույլատրեց սահմանափակ բազմակնություն, սակայն դա հիմնականում պաշտպանում է կանանց համեստությունը:

2. Բազմամուսնություն

Հարց.

Եթե մարդն իրավունք ունի ունենալ մեկիցավելի կին, ապա ինչու՞ է Իսլամը արգելում կանանց ունենալ մեկից ավելի ամուսին:

Պատասխան.

Շատ մարդիկ, այդ թվում նաեւ մուսուլմանները, տալիս են տրամաբանական հարց. Ինչու է տղամարդուն թույլատրվում ունենալ մի քանի կին եւ միեւնույն ժամանակ չի տրվում այդ «իրավունքը» կանանց:

Թույլ տվեք ինձ հենց սկզբից հայտարարել, որ իսլամական հասարակության հիմունքները արդար

են եւ հավասար: Այլահը ստեղծեց տղամարդուն ու կնոջը որպէս հավասար, բայց տարբեր հնարավորություններով եւ տարբեր պարտականություններով: Տղամարդիկ ու կանայք տարբեր են եւ ֆիզիոլոգիապէս եւ հոգեբանորեն: Նրանց դերերն ու պարտականությունները տարբեր են: Տղամարդիկ ու կանայք հավասար են Իսլամում, բայց ոչ նույնական: Սուրա Նիսա (գլուղ 4, երկ 22 – 24) տալիս է կանանց ցանկը, որոնց հետ մուսուլման տղամարդիկ չեն կարող ամուսնանալ: Այս մասին նույնպէս հիշատակվում է սուրա Նիսա գլուխ 4 երկ 24 « Եւ ամուսնացած կանայք արգելված են ձեզ համար»:

Մյուս կետերում թվարկված են պատճառները, թե ինչու բազում ամուսիններ ունենալը արգելված է Իսլամում:

1. Եթե տղամարդն ունի մի քանի կին, ապա երեխաների ծնողները՝ ծնված այդ ամուսնությունից, հեշտ կորոշվեն, թե ով է հայրը եւ ով է մայրը երեխայի: Իսկ այն դեպքում, երբ կինն ունի մի քանի ամուսին, միայն մայրը երեխայի, որ ծնվել է նման ամուսնությունից ճիշտ բացահայտված կլինի, եւ ոչ մի կերպ հայրը: Իսլամը մեծ նշանակություն է տալիս երկու ծնողների ինքնությանը, եւ մոր եւ հոր: Հոգեբաններն ասում են, որ երեխաները, որոնք չգիտեն իրենց ծնողներին, մասնավանդ հորը, տառապում են ծանր հոգեկան ցնցումներից ու խախտումներից: Նրանց մոտ մասնավորապէս

դժբախտ մանկություն է լինում: հենց այդ պատճառով անատակները չունեն ատողջ երեխա: Երբ նման ամուսնությունից ծնված երեխան գալիս է դպրոց, հարցին, թե ով է երեխայի հայրը, նա պետք է ասի մի քանի անուն՝ ըստ ամուսինների քանակի: Ես գիտեմ, որ գիտության վերջին նվաճումները հնարավոր են դարձրել բացահայտել հորը՝ գենետիկ տեստավորման միջոցով: Այսպիսով, այդ տեսակետը, որը ճիշտ էր անցյալում, չի կարող լինել փաստարկ ներկայում:

2. Տղամարդը իր բնույթով ավելի բազմակիս էակ է քան կինը

3. Կենսաբանորեն ավելի հեշտ է կատարել իր պարտականությունները՝ իբր ամուսին մի քանի կնոջ առկայության դեպքում: Կանայք նման իրավիճակում, ունենալով մի քանի ամուսին, չունեն նման հնարավորություն որպես կին: Կինը ենթարկվում է մի քանի հոգեբանական եւ վարքային փոփոխության՝ կապված դաշտանային ցիկլի փուլերի հետ:

4. Կինը, որն ունի մի քանի ամուսին, կունենա մի քանի սեռական գործընկեր, եւ միեւնույն ժամանակ նա ունի վեներական հիվանդություն ձեռք բերելու մեծ հավանականություն, որը կարող է փոխանցվել մյուս ամուսնուն: Նույնիսկ եթե նրանք չունեն արտամուսնական սեռական մերձեցում: դա չի կատարվում այն տղամարդկանց հետ, որոնք ունեն մի քանի կին, եթե նրանցից ոչ մեկը չունի արտամուսնական սեռական մերձեցում:

Վերը նշված պատճառները նրանք են, որը կարելի է հեշտ նույնականացնել: Հավանական է կան շատ ուրիշ պատճառներ, թե ինչու Ալլահը Իր անսահման իմաստությամբ, արգելեց բազմամուսնությունը:

3. Հիջաբ կանանց

համար

Հարց.

Ինչու է Իսլամը նվաստացնում կնոջ արժանապատվությունը՝ պահելով նրան քողի տակ:

Պատասխան.

Կնոջ դիրքը Իսլամում հաճախ դառնում է հարձակման օբյեկտ աշխարհիկ ՋԼՄ-ներում: «Հիջաբը» կամ մուսուլմանական հագուստը շատերի կողմից մեջբերվում է որպես մուսուլմանական օրենքում կնոջ «հպատակեցում»: Նախքան հիջաբի կրոնական նշանակության հինավոր վերլուծումը, եկեք սկզբից ուսումնասիրենք կնոջ դիրքը հասարակության մեջ մինչ Իսլամի ի հայտ գալը:

1. Անցյալում կնոջ վիճակը ավելի վատ էր եւ նրանք օգտագործվում էին որպես ցանկության եւ տենչանքի սուբյեկտ:

Պատմության հաջորդ օրինակում ակնառու լուսաբանվում է այն փաստը, որ կնոջ կարգավիճակը հին քաղաքակրթության մեջ շատ ցածր էր, երբեմն

այն աստիճանի, որ նրանց մերժված էր մարդկային արժանապատվությունը:

ա. Բաբելոնյան քաղաքակրթություն.

Կանայք անկում էին ապրում եւ զրկված էին բոլոր իրավունքներից՝ ըստ բաբելոնի օրենքների: Եթե տղամարդը սպասնում էր կնոջը, ապա ոչ թե նրան էին պատժում, այլ կախաղան էին հանում նրա կնոջը:

բ. Հունական քաղաքակրթություն.

Հունական քաղաքակրթությունը համարվում էր բոլոր հնագույն քաղաքակրթություններից առավել զարգացածը: Եւ այդ «զարգացած» համակարգում կանայք զրկված էին բոլոր իրավունքներից եւ նրանց վերից էին նայում: Հունական առասպելում «կեղծ կինը, որի անունն է «Պանդորա» հանդիսանում է ողջ մարդկության դժբախտությունների հիմնական պատճառը: Հույները գտնում էին, որ կանայք մարդկային որակով զիջում էին տղամարդկանց: Չնայած նրան, որ կնոջ իմաստությունը թանկ էր գնահատվում եւ այդպիսի կանայք հարգված էին, հույները ժամանակի ընթացքում խորացան սեփական նշանակության եւ սեքսուալ այլասերվածության մեջ: Պոռնկությունը դարձավ սովորական սովորույթ հունական բոլոր խավերի միջեւ:

գ. Հռոմեական քաղաքակրթություն

Երբ հռոմեական քաղաքակրթությունը իր «փառքի» գագաթնակետում էր, տղամարդը նույնիսկ

իրավունք ուներ կնոջը զրկել կյանքից: Պոռնկությունն մերկությունը տարածված էր հռոմեացիների մեջ:

դ. Եգիպտական քաղաքակրթություն.

Եգիպտական կանայք հաշվում էին չար ու սատանայի նշան:

ե. Արաբիան մինչ Իսլամը.

Մինչ Իսլամի տարածումը Արաբիայում արաբները կնոջը նայում էին որպես ցածր էակ եւ շատ հաճախ երբ աղջիկ էր ծնվում, նրան ողջ-ողջ թաղում էին:

2. Իսլամը բարձրացրեց կնոջ դիրքը, տվեց նրան հավասար իրավունք եւ սպասում է նրանիցից պատասխան գործողություն, նրանց կարգավիճակի պահպանման համար:

Իսլամը բարձրացրեց կնոջ դիրքը եւ նրանց տվեց իրավունք միայն 1400 տարի առաջ: Իսլամը սպասում է կանանցից համեստություն իրենց կարգավիճակի պահպանման համարԼ

Խիջաբ տղամարդկանց համար.

Մարդիկ, որպես կանոն, քննարկում են «հիջաբը» կանանց ենթատեքստում: Համենայն դեպս, Սուրբ Ղուրանում մենք գտնում ենք «հիջաբ» տղամարդկանց համար առաջին հիշատակումները դեռ կանանց «հիջաբից» առաջ: Ղուրանը հիշատակում է Սուրա Նուր.

«Ասա հավատացյալ տղամարդկանց, որ նրանք իջեցնեն իրենց հայացքները եւ պահպանեն իրենց սեռական օրգանները: Այդպես կլինի ավելի

մաքուր նրանց համար, ճշմարիտ որ, Ալլահին հայտնի է ամենը, ինչ նրանք անում են»: [Ղուրան 24:30].

Այն պահին, երբ տղամարդը նայում է կնոջ վրա եւ եթե լկտի ու անխիղճ միտք է ծագում նրա գլխում, նա պետք է իջեցնի իր հայացքը:

Հիջաբը կանանց համար.

Սուրա Նուրի հետեւյալ մասում ասվում է.

«Ասա հավատացյալ կանանց, որպեսզի նրանք իջեցնեն իրենց հայացքները եւ պահպանեն իրենց սեռական օրգանները: Թող նրանք ի ցույց չդնեն իրենց բարեմասնությունները, բացառությամբ այն մասերի, որոնք երեւում են, եւ թող ծածկեն իրենց ծածկոցով կրծքի բացվածքը եւ ցույց չտան իրենց գեղեցկությունները ոչ ոքի՝ բացի իրենց ամուսիններից կամ հայրերից եւ կամ սկեսրայրներից կամ էլ որդիներից»: [Ղուրան 24:31].

3. Հիջաբի վեց պայմանները

Ըստ Ղուրանի եւ Սուննի կան հիմնականում դիտարկման վեց կետեր

Հիջաբ

1. Երկարություն.

Առաջին չափանիշը մարմնի չափն է, որը պետք է լինի ծածկված: Դա տարբեր է կանանց եւ տղամարդկանց մոտ: տղամարդկանց համար պարտադիր է մարմնի ծածկումը, ծայրահեղ դեպքում պորտից մինչեւ ծնկները: Կանանց համար մարմնի ծածկման չափը պարտադիր է ողջ մարմնի համար,

բացի դեմքից և ձեռքի մատներից մինչև դաստակը: Բայց եթե նրանք ցանկանում են, կարելի են ծածկել նաև մարմնի այդ մասը: Իսլամն ուսումնասիրողներից ոմանք պնդում են, որ դեմքն ու ձեռքերը հանդիսանում են «հիջաբի» պարտադիր մաս:

Մնացած բոլոր հինգ պահանջները նույնն են թե կանանց եւ թե տղամարդկանց համար:

2. Հագուստը պետք է լինի ազատ եւ չպետք է բացի մարմինը

3. Հագուստը չպետք է լինի թափանցիկ

4. Հագուստը չպետք է լինի այնքան գրգռիչ, ոչ հրապուրի հակառակ սեռին

5. Հագուստը չպետք է հիշեցնի, թե ինչ են հագնում հակառակ սեռի ներկայացուցիչները

6. Հագուստը չպետք է երեւա այնպես, ինչպես հագնվում են անհավատները:

Պետք չէ այնպիսի հագուստ հագնել, որն ունի հատուկ նշաններ կամ այլ կրոնների մակագրություններ

4. Հիջաբը իր մեջ ներառում է նաև վարք

Հիշեք. «հիջաբը» բացի հագուստի վեց չափանիշներից, ներառում է նաև բարոյական վարքագիծ, այսինքն վարք, վերաբերմունք եւ անհատի մտադրություն: Մարդը, որը կատարում է միայն «հիջաբի»՝ որպես հագուստի պայմանները, կատարում է պատվիրանների միայն մասամբ:

«Հիջաբը» որպես հագուստ պետք է ուղեկցվի նաև «հիջաբը» աչքերում, «հիջաբը» սրտում, «հիջաբը» մտքում եւ «հիջաբը» նպատակներում: Այն նաև ներառում է իր մեջ թե ինչպես է մարդը խոսում, ինչպես է իրեն պահում եւ այլն:

5. Հիջաբը խանգարում է պնդերեսությանը

Պատճառը, թե ինչու է հիջաբը կարգադրված կանանց, հիշատակվում է Ղուրանում հետեւյալ հատվածում սուրա Ալ-Ահզաբ. **«Երբ երեխաները ձեր միջից կհասնեն սեռական զարգացման, թող նրանք հարցնեն թույլտվություն, ինչպես հարցնում են նրանք, որոնք իրենցից մեծ են: Այսպես Ալլահը կբացատրի ձեզ Իր նշանները: Ալլահը Իմաստուն, Գիտուն»:** [Ղուրան 33:59].

Ղուրանում ասվում է, որ հիջաբը նախատեսված է կանանց, որպեսզի նրանք լինեն համեստ եւ պաշտպանված ոտնձգություններից:

6. Զույգ քույրերի օրինակը

Ենթադրենք, որ երկու քույր, որոնք զույգեր են եր որոնք միանման գեղեցիկ են, քայլում են փողոցով: նրանցից մեկը հագել է իսլամական հիջաբ, այսինքն մարմինը լրիվ ծածկված է բացի դեմքից եւ ձեռքերից մինչեւ դաստակը: Մյուս քույրը արեւմտյան հոգուստ է կրում, կարճ շրջազգեստ կամ շորտեր: իսկ անկյունում թաքնված է խուլիգանը կամ ավազակը, որը սպասում է ավարին, որպեսզի սպառնա աղջկան, որը կրում է կարճ շրջազգեստ: Նման զգեստները հանդիսանում են որպես կողմնակի հրավերք

հակառակի սեռին ձգելու համար: Ղուրանը արդարացիորեն ասում է, որ հիջաբը պաշտպանում է կնոջը ոտնձգություններից:

7. Մահապատիժ բռնաբարողների համար

Ըստ իսլամական շարիատի, եթե տղամարդուն դատում են կնոջը բռնաբարելու համար, ապա նրան մահապատժի են ենթարկում: Շատերը զարմանում են այդ «խիստ» դատավճռից: Ոմանք նույնիսկ ասում են, որ Իսլամը անխիղճ վայրագ կրոն է: Ես տվեցի հասարակա հարց հարյուրավոր ոչ մուսուլման տղամարդկանց: Ենթադրենք, Աստված ոչ արարցե, ինչ-որ մեկը բռնաբարել է ձեր կնոջը, ձեր մորը կամ ձեր քրոջը: դուք աշխատում եք դատավոր եւ բռնացողը կանգնած է ձեր առջեւ: Ինչ պատիժ դուք նրան կտայիք: Նրանք բոլորը հայտարարեցին, որ նրանց պետք է մահվան դատապարտել: Ոմանք ավելի հեռու գնացին ու հայտնեցին, որ իրենց նրան տանջամահ կանեին: հատուկ նրանց համար ես կասեմ, որ եթե ինչ-որ մեկը բռնաբարում է ձեր կնոջը կամ մորը, դուք ուզում եք նրան մահվան ենթարկել: Բայց եթե հանցագործությունը կատարվել է ուրիշի կնոջ կամ աղջկա հետ, ապա դուք ասում եք, որ մահապատիժը դա բարբարոսություն է: Ինչու այդ դեպում դուք երկակի դիրք եք գրավում:

8. Արեւմտյան հասարակությունը սուտ պնդում է, որ նրանց մոտ կնոջ կարգավիճակը բարձր է

Արեւմտյան խոսակցությունները կնոջ ազատախոհության մասին ոչինչ չի նշանակում, բացի նրա մարմնի օգտագործման ծածուկ ձեւից, նրա հոգեկան վիճակի վատացումից եւ նրան պատվազրկումից: Արեւմտյան հասարակությունը պնդում է, որ «բարձրացրել է» կնոջը: Ընդհակառակը, իրականում նա անկում է ապրել մինչեւ հարձի աստիճանի, սիրուհու եւ գիշերային թիթեռնիկների մակարդակի, որոնք հանդիսանում են լոկ գործիք հաճույքներ եւ սեքս փնտրողների ձեռքին եւ վաճառականների շահույթ, որոնք դիմակավորվում են «արվեստի եւ մշակույթի» քողի ներքո:

9. ԱՄՆ-ն ունի բռնաբարության հանցագործության ամենաբարձր ցուցանիշը,

Միացյալ Նահանգները, ինչպես եւ ենթադրվում է, հանդիսանում է աշխարհի ամենազարգացած երկիրը: Այնտեղ բռնաբարությունը նույնպես ունի ամենաբարձր ցուցանիշը՝ մյուս երկրների հետ համեմատած: Համաձայն 1990 թվականի Ոստիկանության զեկուցման օրեկան միջինը 1756 բռնաբարության դեպք է գրանցվում միայն ԱՄՆ-ում բռնաբարության միջինը մինչեւ 1900 դեպք է գրանցվում: Թե դա որ թվականին, չի ասվում: հնարավոր է դա եղել է 1992 կամ 1993 թվականը: Ստացվում է, որ ամերիկացիները ավելի «համարձակ» են դարձել վերջին տարիներին:

Ուսումնասիրենք մի սցենար, որում ներկա է իսլամական խիջաբը, այնուհետեւ դրա

ենթատեքստում՝ Ամերիկյան: Ամեն անգամ երբ տղամարդը նայում է կնոջ վրա եւ ամեն անգամ լկտի եւ անամոթ միտք է ծագում նրա գլխին, նա իջեցնում է աչքերը: Յուրաքանչյուր կին կրում է իսլամական խիջաբ, այսինքն մարմինը լրիվ ծածկված է, բացի դեմքից եւ ձեռքերից մինչեւ դաստակ: Այսպիսով, եթե մեկը կատարի բռնաբարություն, նա ստանում է պատժի առավելագույն չափը: Ես ձեզ հարցնում եմ, այդ դեպքում կշատանան բռնաբարությունների թիվը՞ Ամերիկայում, կկանգնի նույն մակարդակի վրա թե՞ կիջնի:

10. Իսլամական շարիաթի իրականացումը թույլ կտա նվազեցնել բռնաբարությունների թիվը:

Բնական է, հենց որ իսլամական շարիաթը իրականացվի, դրական արդյունքը անխուսափելի է: Եթե իսլամական շարիաթը իրականացվի աշխարհի յուրաքանչյուր մասում, լինի դա Ամերիկյան, թե Եւրոպան, հասարակությունը կսկսի հեշտ շնչել: Հիջաբի կրումը չի նվաստացնի , այլ կբարձրացնի կնոջը եւ կպահպանի նրա համեստությունն ու առաքելությունը:

4. Ինչու՞ է Իսլամը տարածվում սրով

Հարց.

Ինչպես կարելի է Իսլամը կոչել խաղաղության կրոն, երբ նա տարածվել է բռնությամբ:

Պատասխան.

Այդ տարածված կարծիքը որոշ ոչ մուսուլմանների մոտ է, որ Իսլամը չէր ունենա այդքան հետեւորդներ ողջ աշխարհում եթե նա չգործադրեր բռնություն: Հաջորդ կետերը բացատրում են, որ ամեն ինչ չէ որ տարածվում է սրով, ավելի շուտ դրան աջակցում են ճշմարտության ուժը, գիտակցությունը եւ տրամաբանությունը – հատկապես դրանք են պատասխանատու իսլամի արագ տարածման համար:

1. Իսլամ նշանակում է խաղաղություն

Իսլամը ծագել է «սալամ» արմատից, որը նշանակում է խաղաղություն: Այդ բառը նույնպես նշանակում է տրամադրել իր կամքը Ալլահին (Սուրբ է Նա ու Մեծ): Այսպիսով Իսլամը հանդիսանում է խաղաղության կրոն, որ մարդը ձեռք է բերել՝ տրամադրելով իր կամքը Արարչի՝ Ալլահի կամքին (Սուրբ է Նա եւ Մեծ):

2. Երբեմն պետք է ուժ գործադրել խաղաղության պահպանման համար

Ամեն մարդկային էակ չէ, որ ապրում է խաղաղության եւ ներդաշնակության համար: Կան շատերը, որոնք խախտում են այն իրենց սեփական շահագիտական հետաքրքրություններից ելնելով: Այդ դեպքում ուժը պետք է կիրառվի խաղաղության պահպանման համար: հենց այդ պատճառով մենք ունենք ոստիկանություն, որոնք կիրառում են ուժ հանցագործների եւ հակահասարակական տարրերի դեմ, որպեսզի պահպանվի կարգը եւ խաղաղությունը

երկրում: Իսլամը աջակցում է խաղաղությանը, միևնույն ժամանակ Իսլամը իր հետևորդներին կոչ է անում պայքարել այնտեղ, ուր կա կեղեքում: Պայքարը կեղեքման դեմ երբեմն պահանջում է ուժի իրառում: Իսլամում ուժը կարող է կիրառվել միայն խաղաղության եւ արդարության պահպանման համար:

3. Պատմաբան Դե Լեյս Օ'Լիրի կարծիքը

Սա լավագույն պատասխանն է այն սխալ կարծիքի, թե Իսլամը տարածվել է թրով: Հայտնի պատմաբան Դե Լեյս Օ'Լիրի գրքում «Իսլամը խաչմերուկի վրա» (стр. 8) գրում է. «Լեգենդը մոլեռանդ մուսուլմանների բազմության մասին, որոնք զավթում են աշխարհը եւ ստիպում մարդկությանը ընդունել իսլամը ու թրի միջոցով նվաճել ցեղերը, հանդիսանում է առավել անհեթեթ առասպելներից մեկը»:

4. Մուսուլմաններն ղեկավարում էին Իսպանիան 800 տարի:

Մուսուլմաններն ղեկավարում էին Իսպանիան 800 տարի: Մուսուլմաններն Իսպանիայում երբեք չեն օգտագործել թուր, որպեսզի մարդկանց ստիպեն ընդունել իսլամ: Ավելի ուշ քրիստոնյա խաչահիրները եկան Իսպանիա եւ ոչնչացրեցին մուսուլմաններին: Չկար ոչ մի մուսուլման Իսպանիայում, որը կարողանար բաց արտասանել ազանը, այսինքն աղոթքի կոչը:

5. 14000000 արաբները – դա քրիստոնյա ղալիբներն էին

Մուսուլմաններն տիրապետում էին Եգիպտոսին 1400 տարի: Մի քանի տարի դրանք բրիտանական տիրապետության տակ էին, իսկ որոշ ժամանակ էլ՝ ֆրանսիական: Ընդհանուր, մուսուլմանները տիրապետեցին Եգիպտոսին 1400 տարի: Սակայն այսօր գոյություն ունեն 14 միլիոն արաբներ, որոնք դպիրներ էին: Այսինքն քրիստոնյաներ: Եթե մուսուլմանները օգտագործեին այնտեղ սուր, ապա չէր լինի ոչ մի արաբ, որը քրիստոնյա կլիներ:

6. Ոչ մուսուլմանների ավելի քան 80% ապրում է Հնդկաստանում:

Մուսուլմաններն տիրապետում էին Հնդկաստանին մոտ հազար տարի: Եթե նրանք ուզենային, կարող էին դարձնել Հնդկաստանի յուրաքանչյուրին ոչ մուսուլմանին Իսլամիստ: Այսօր Հնդկաստանի բնակչության ավելի քան 80%-ը մուսուլման չէ: Այդ հնդկացի բոլոր ոչ մուսուլմանները այն բանի պարզ օրինակն էին, որ իսլամը չի տարածվել բռնի:

7. Ինդոնեզիան եւ Մալազիա:

Ինդոնեզիան այն երկիրն է, որ ունի մաքսիմալ թվով մուսուլմաններ աշխարհում: Մալազիայի մեծամասնությունը մուսուլմաններ են: Այդ դեպքում կարելի է նրանց հարցնել. «Ինչպիսի մուսուլմանական գորքեր են պատերազմել Ինդոնեզիայում եւ Մալազիայում»:

8. Աֆրիկայի արեւելյան ափերը:

Բացի այդ, Իսլամը արագ տարածվե է աֆրիկայի երեւելյան ափերում: Կարելի է նաեւ հարցնել. Որտեղ

Է Իսլամը տարածվել սրի միջոցով եւ ինչ մուսուլմանական բանականեր են հափշտակել Աֆրիկայի արեւելյան ափերը:

9. Թոմաս Կարլեյլ:

Հանրահայտ պատմաբան Թոմաս Կարլեյլը իր « Հերոսներ եւ խոնարհում հերոսներին», մեկնաբանում է Իսլամի տարածման մասին մոլորությունը այսպես. «բայց մենք նաեւ թույլ ենք տալիս կոպիտ սխալ, եթե ընդունում ենք նման ենթադրությունը որպես փաստ ի օգուտ հայտնի կրոնի ճշմարտության կամ խաբուսիկության: Հիրավի սուրը, բայց ինչ հանգամանքներով եք դուք մերկացնում այդ սուրը: Ցանկացած նոր միտք իր ծագման ժամանակ հանդիսանում է միակը: Միայն մեկ մարդու գլխում – ահա թե որտեղ է ծնվում սկզբում: Միայն մեկ մարդ ամբողջ աշխարհում երկրպագում է նրան. Այսպիսով մեկը դեմ է դուրս գալիս բոլորին: Եթե նա վերցնի սուրը եւ այն ձեռքին քարոզի իր միտքը, ապա այն քիչկօզնի իրեն: Դուք սկզբում պետք է ձեռք բերեք ձեզ համար սուր: Ընդհանրապես, ցանկացած կարծիք ձգտում է տարածվել ամեն կերպ, որով միայն կարող է»:

10. Կրոնում չեն ստիպում

Ինչու Իսլամը տարածել թրով: Եթե նույնիսկ բոլոր մուսուլմանները լինեին թրով, նրանք չէին կարողանա այն օգտագործել Իսլամի տարածման համար, քանի որ Ղուրանը հաջորդ երկում ասում է.

«Չկա ստիպողական կրոն: Ուղիղ ճանապարհը արդեն տարբերվում է մոլորությունից: [Ղուրան 2:256].

11. Ինտելեկտի թուրը:

Ղուրանը դա ինտելեկտուալ սուր է: Թուրը, որը գրավում է սրտերն ու մտքերը մարդկանց: Ղուրան սուրա մեղուններ, գլուխ 16, երկ 125 ասում է. **«Կանչիր հետեւելու Աստծո ուղուն իմաստությամբ եւ բարի լուրով եւ քննարկիր նրանց հետ լավագույն ձեռով: Ճշմարիտ, քո Աստվածը ավելի լավ գիտի նրանց, ով շեղվել է նրա ճանապարհից, եւ լավ գիտի նրանց, ով հետուում է ճիշտ ուղուն»:** [Ղուրան 16:125]

12. Համաշխարհային կրոնների ավելացումը 1934-ից 1984 թթ.:

1986թ. «Ալմանախի» հոդվածում Ռիդերգ Դայջեստը ցույց է հիմնական կրոնների քանակի ավելացման տոկոսի վիճակագրությունը վերջին կես դարի՝ 1934-ից 1984թթ.: Այդ հոդվածը նաեւ հայտնվեց «Իստինա» թերթում: Առաջին աստիճանին Իսլամն էր, որը ընդլայնվել է 235%-ով, իսկ քրիստոնեությունը՝ միայն 47%-ով: Կարելի է հարցնել, ինչ պատերազմ տեղի ունեցավ անցյալ դարում, որ միլիոնավոր մարդկանց փոխեց Իսլամի:

13. Իսլամը հանդիսանում է ամենաարագ աճող կրոնը Ամերիկայում եւ Եվրոպայում:

Այսօր ամենաարագ աճող կրոնը Ամերիկայում Իսլամն է: Ամենաարագ աճող կրոնը Եվրոպայում նույնպէս Իսլամն է: Ո՞ր սուրն է

ստիպում այդքան շատ քանակով մարդկանց Արեւմուտքում ընդունել Իսլամը:

14. Դոկտոր Ջոզեֆ Ադամ Պիրսոնի կարծիքը:

Դոկտոր Ջոզեֆ Ադամ Պիրսոնը արդարորեն ասում է. «Մարդիկ, ովքեր վախենում են, թե միջուկային զենքը մի գեղեցիկ օր կհայտնվի արաբների ձեռքում, չեն հասկանում, որ իսլամական ռումբը եկել է արդեն վաղուց. Արդեն եկել է օրը եւ Մուհամմեդը ծնվել է (խաղաղություն նրան եւ օրհնություն)»:

5. Մուսուլմանները՝ ֆունդամենտալիստներ եւ ահաբեկիչներ

Հարց.

Ինչու՞ է մուսուլմանների մեծամասնությունը ֆունդամենտալիստներ եւ ահաբեկիչներ:

Պատասխան.

Այդ հարցը հաճախ տալիս են մուսուլմաններին ուղիղ կամ անուղղակի, կրոնների կամ աշխարհի իրադարձությունների մասին ցանկացած զրույցում: Մուսուլմանների մասին կարծրատիպերը հավերժացվել են ՋԼՄ-ների ցանկացած ձեռում եւ ուղեկցվում են Իսլամի ու մուսուլմանների մասին սխալ ինֆորմացիայով եւ ապակողմնորոշմամբ: Իրականում, նման ապակողմնորոշումը եւ սուտ քարոզչությունը

հաճախ բերում է խտրականության եւ բռնության մուսուլմանների հանդեպ: Խոսքը գնում է Օկլահոմայում ռումբի պայթյունից հետո ամերիկյան ՋԼՄ-ներում մուսուլմանական կազմակերպությունների դեմ պայքարի մասին, որտեղ մամուլը շտապեց հայտարարել «միջին արեւելյան պայմանավորվածության» մասին: Հանցագործը, ինչպես հետագայում պարզվեց, ամերիկյան զինված ուժերի զինվոր էր:

Տեսնենք, թե ինչ է «Ֆունդամենտալիզմը» (կամ «արմատականություն») եւ «ահաբեկչությունը»

1. «Ֆունդամենտալիզմ» բառի սահմանումը.

Ֆունդամենտալիստը դա այն մարդն է, որը հետեւում է պահպանում է դոկտրինի կամ տեսության հիմքերը: Որպեսզի, օրինակ, լինել լավ բժիշկ, պետք է իմանալ տեսությունը եւ այն կիրառել բժշկության գործնականի հիմքի վրա: Այլ կերպ ասած՝ պետք է լինել ֆունդամենտալիստ՝ բժշկության ասպարեզում: Լինել լավ մաթեմատիկ նշանակում է, որ պետք է իմանալ, հետեւել եւ կիրառել գործնականում մաթեմատիկայի հիմունքները: Պետք է լինել ֆունդամենտալիստ՝ մաթեմատիկայի ասպարեզում: Իսկ լավ գիտնական լինել նշանակում է իմանալ, հետեւել եւ կիրառել գործնականում գիտության հիմունքները: Հետեւաբար՝ պետք է լինել ֆունդամենտալիստ՝ գիտության ասպարեզում:

2. Ոչ բոլոր «ֆունդամենտալիստներն» են միատեսակ

Ոչ ոք չի կարող նկարագրել ֆունդամենտալիստների մի հատկանիշով: Ոչ ոք չի կարող դասակարգել բոլոր ֆունդամենտալիստներին որպես լավ կամ որպես վատ: Ցանկացած ֆունդամենտալիստների նման դասակարգումը կախված կլինի ասպարեզից կամ գործունեությունից, որում նրանք հանդիսանում են որպես ֆունդամենտալիստ: Ֆունդամենտալիստ-հափշտակիչը կամ գողը հասարակությանը վնաս է պատճառում եւ այդ պատճառով անցանկալի է: Ֆունդամենտալիստ-բժիշկը, մյուս կողմից, օգուտ է բերում եւ վայելում է մեծ հարգանք:

3. Ես հպարտ եմ, որ մուսուլման ֆունդամենտալիստ եմ:

Ես ֆունդամենտալիստ եմ եւ մուսուլման, որը Ալլահի ողորմությամբ, գիտի ինչին պետք է ձգտել եւ իրականացնել գործով Իսլամի հիմունքները: Իսկական մուսուլմանը չի հրաժարվի նրանից, որպեսզի դառնա ֆունդամենտալիստ: Ես հպարտ եմ, որ ես ֆունդամենտալիստ-մուսուլման եմ, որովհետեւ գիտեմ. Իսլամի հիմունքները օգտակար են մարդկության եւ ողջ աշխարհի համար:

Չկա ֆունդամենտալ Իսլամ, որը վնաս է պատճառում կամ մարդկության շահերին դեմ է հանդես գալիս: Իսլամի հետ կապված շատ մարդիկ մոլորության մեջ են եւ Իսլամի շատ ուսմունքներ դիտարկում են անարդար կամ ոչ ճիշտ: Դա կապված է Իսլամի

մասին ոչ բավարար եւ ոչ ճիշտ գիտելիքներ ունենալու հետ: Եթե վերլուծենք Իսլամի ուսմունքը բաց հոգով, հնարավոր չէ հեռանալ այն փաստից, որ Իսլամը հանդիսանում է որպէս մեծ առավելություն ինչպէս անձնական, այնպէս էլ խմբակային մակարդակում:

4. «Ֆունդամենտալիզմ» բառի բառարանային նշանակությունը:

Համաձայն Վեբստերնի բառարանի «Ֆունդամենտալիզմ» տերմինը նշանակում էր ամերիկյան բողոքականության շարժում, որն առաջացել է 20-րդ դարի առաջին կեսում: Դա մոդերնիզմի հանդեպ ռեակցիա էր, եւ բառը ընդգծում էր Աստվածաշնչի անսխալականությունը ոչ միայն հավատքի եւ բարոյականության հարցերում, այլ նաեւ որպէս բառացիորեն պատմական գործընթաց: Այն կառուցվում էր Աստվածաշնչի՝ որպէս Աստծո բառացի խոսքի, հավատքի վրա: Այդպիսով, «Ֆունդամենտալիզմ» բառը սկզբնականում օգտագործվում էր քրիստոնյաների խմբերի կողմից, որոնք համարում էին, որ Աստվածաշունչը նշանակում էր Աստծո բառացի խոսքը՝ առանց սխալների: Համաձայն Օքսֆորդի բառարանի, «Ֆունդամենտալիզմը» նշանակում է «ցանկացած կրոնի, հատկապէս Իսլամի, հին ու ֆունդամենտալ դոկտրինաների խիստ պահպանում»: Այսօր եկել է այն ժամանակը երբ մարդը, օգտագործելով «Ֆունդամենտալիստ» բառը, նախ եւ առաջ մտածում է

մուսուլմանների մասին, որը հանդիսանում է ահաբեկիչ:

5. Յուրաքանչյուր մուսուլման ահաբեկիչ է:

Յուրաքանչյուր մուսուլման պետք է լինի ահաբեկիչ: Ահաբեկիչը դա մարդ է, որը վախ է առաջացնում: Այն պահին, երբ ավագակը տեսնում է ոստիկանին, նա ահաբեկվում է: Ոստիկանը գողի համար ահաբեկիչ է: Ճիշտ այդպես էլ, յուրաքանչյուր մուսուլման պետք է լինի ահաբեկիչ հակահասարակական տարրերի համար, ինչպիսիք են գողերը, ավագակները եւ բռնակալները: Ամեն անգամ, երբ նման հակահասարակական տարրը տեսնում է մուսուլմանին, նա պետք է լինի ահաբեկված: Դա ճիշտ է, որ «ահաբեկիչ» բառը սովորաբար նշանակում է մարդ, որը հասարակ մարդկանց մեջ վախ է ստեղծում: Բայց իսկական մուսուլմանը պետք է լինի միայն ընտրյալ ահաբեկիչ, այսինքն պետք է լինի միայն հակահասարակական տարրերի համար, այլ ոչ թե անմեղ մարդկանց: Իրականում, մուսուլմանը պետք է լինի խաղաղության աղբյուր անմեղ մարդկանց համար:

6. Տարբեր պիտակներ նույն դեմքերի եւ նույն գործողությունների համար:

Խոսենք, օրինակ, այն մասին, կա ինչ որ ընդհանուր բան «ահաբեկիչ» եւ «հայրենասեր» բառերի միջեւ: Մինչ Հնդկաստանի անկախացումը բրիտանական իշխանությունից, Հնդկաստանի ազատության համար որոշ պայքարողներ

բրիտանական կառավարության կողմից ընդունվում էին որպես ահաբեկիչներ: Այդ մարդիկ տեղի բնակչության աջակցությունն էին ձեռք բերում այդ գործողությունների համար եւ նրանց ողջունում էին, որպես «հայրենասերների»: Այսպիսով, երկու տարբեր պիտակներ էին դրված նույն մարդկանց կողմից նույն գործողությունների համար: Ոմանք նրանց անվանում էին ահաբեկիչներ, իսկ մյուսները՝ հայրենասերներ: Նրանք, ովքեր կարծում էին, որ Բրիտանիան ուներ Հնդկաստանի վրա իշխելու իրավունք, այդ մարդկանց անվանում էին ահաբեկիչներ, իսկ նրանք, ովքեր կարծում էին, որ Բրիտանիան իրավունք չուներ Հնդկաստանը կառավարելու, նրանց անվանում էին հայրենասեր եւ ազատության համար պայքարողներ: Այդ պատճառով շատ կարեւոր է, մինչ դատելը, անցկացնել արդար դատ: Պետք է լսել երկու կողմերի փաստարկները եւ իրադրությունը պետ է վերլուծվի բազմակողմ, դրա պատճառները եւ մարդկանց նպատակները պետք է ուշադրության տակ առնվեն, եւ միայն այդ ժամանակ մարդուն կարելի կլինի դատել:

7. Իսլամ նշանակում է խաղաղություն:

Իսլամը առաջացել է «սալամ» բառից, որը նշանակում է խաղաղություն: Այդ խաղաղ կրոնը սովորեցնում է իր երկրպագուներին աջակցել եւ ամրացնել խաղաղությունն ամբողջ աշխարհում: Այդպեսով, յուրաքանչյուր մուսուլման պետք է հետեւի խաղաղության կրոնի՝ Իսլամի հիմունքներին:

Նա պետք է լինի ահաբեկիչ միայն հակահասարակական տարրերի դեմ՝ հասարակությունում խաղաղության եւ արդարության իրականացման նպատակներով:

6. Մնունդի մասին. Ոչ բուսական խոհանոց

Հարց.

Կենդանու սպանությունը դա անխիղճ գործողություն է: Ինչու՞ են մուսուլմանները օգտագործում միս:

Պատասխան.

«Բուսակերությունը» այժմ շատ հայտնի շարժում է ողջ աշխարհում: Շատերը նույնիսկ այն կապում են կենդանիների իրավունքների հետ: Իրոք, մարդկանց մեծ մասը կարծում է, որ մսի եւ այլ ոչ բուսական սնունդի օգտագործումը կենդանական աշխարհի իրավունքների խախտում է: Իսլամը սահմանում է ողորմություն եւ կարեկցանք բոլոր կենդանի էակներին: Միեւնույն ժամանակ Իսլամը պնդում է, որ Ալլահը ստեղծել է երկիրը եւ նրա հիասքանչ կենդանական եւ բուսական աշխարհը մարդկության բարու համար: Մարդիկ պետք է դիտարկեն բնության բարիքները որպես «նիամաթ» (Աստվածային օրհնություն) եւ «ամանաթ»

(վստահություն) Ալլահից: Եկեք տեսնենք այս փաստարկ մյուս հիմնադրույթները.

1. Մուսուլմանը կարող է լինել բուսակեր:

Մուսուլմանը կարող է լինել շատ լավ մուսուլման, չնայած բուսական սնունդին: Բայց մուսուլմանի համար պարտադիր չէ պահպանել բուսական սնունդ:

2. Ղուրանը թույլատրում է մուսուլմաններին օգտագործել ոչ բուսական սնունդ:

Ղուրանը, սակայն, թույլատրում է մուսուլմանին օգտագործել ոչ բուսական սնունդ: Ղուրանի հետեւյալ այբոյները այդ փաստի ապացույցն են.

«Ով նրանք, ովքեր հավատում են: Եղեք հավատարիմ պարտավորություններին: Ձեզ թույլատրվում է անասունը, բացի նրանից, որի մասին ձեզ կհայտնվի եւ բացի որսից, որը դուք հանդգնել եք որսալ իհրամուս: Ճշմարիտ, Ալլահը հրամայում է այն, ինչ ուզում է»: [Ղուրան 5:01].

«Նա նաեւ ստեղծել է անասուն, որը ձեզ բերում է ջերմություն եւ օգուտ: Դուք նաեւ օգտագործում եք նրան որպէս սնունդ»: [Ղուրան 16:05].

«Ճշմարիտ, ընտանի կենդանին ձեզ համար ծառայում է որպէս խրատ: Մենք ձեզ կերակրում ենք նրանով, ինչ գտնվում է նրանց որովայնում: Նրանք բերում են ձեզ բազմաթից օգուտներ եւ դուք սնվում եք դրանցով» [Ղուրան 23:21].

3. Միսը սննդարար է եւ հարուստ լիարժեք սպիտակուցով:

Միսը հանդիսանում է սպիտակուցի հիանալի աղբյուր: Այն պարունակում է կենսաբանորեն լիարժեք սպիտակուց, այսինքն բոլոր ութ անկախ ամինաթթուները, որոնք չեն սինթեզվում օրգանիզմի կողմից եւ պետք է տրամադրվեն չափաբաժնով: Միսը նաեւ պարունակում է երկաթ, Բ խմբի վիտամիններ եւ ածխաթթու:

4. Մարդիկ ունեն ամեն ինչ լափող ատամներ:

Եթե դուք նայեք խոտակեր կենդանիների ատամներին, այնպիսիքի, ինչպիսիք են կովերը, այծերը եւ ոչխարները, ապա դուք կտեսնեք, որ դրանք զարմանալիորեն նման են: Բոլոր այդ կենդանիները ունեն բազմաթիվ հարթ ատամներ, այսինքն համապատասխան են բուսական սնունդի համար: Եթե դուք հետեւեք գիշատիչ կենդանիների ատամներին, այնպիսիքի, ինչպես առյուծի, վագրի կամ ընձառյուծի, ապա կտեսնեք, որ նրանք բոլորն ունեն բազմաթիվ սուր ատամներ, որը համապատասխան է մսակերների համար: Եթե վերլուծեք մարդկանց ատամները, կտեսնեք, որ նրանք ունեն հարթ ատամներ, բայց նաեւ սուր ատամներ:

Այսպիսով, մարդիկ ունեն ատամներ, որոնք համապատասխանում են ինչպես բուսական, այնպես էլ կենդանական սնունդին, այսինքն նրանք ամեն ինչ կարող են ուտել: Ինչ-որ մեկը կարող է հարցնել, եթե

Ամենակարող Աստված ուզեր, որ մարդիկ սնվեին միայն բանջարեղենով, ապա ինչու՞ Նա տվեց նրանց նաև սուր ատամներ: Բավականին տրամաբանական է, որ Նա տվել է մեզ բուսական եւ ոչ բուսական սնունդ:

5. Մարդը ստեղծված է այնպես, որ նա կարող է մարսել եւ բուսական եւ մսային սնունդը: Խոտակեր կենդանիների մարսողական համակարգը կարող է մարսել միայն բանջարեղեն: Գիշատիչ կենդանիների մարսողական համակարգը կարող է մարսել միայն միս: Իսկ մարդկանց մարսողական համակարգը կարող է մարսել եւ բուսական եւ ոչ բուսական սնունդ: Եթե Ամենակարող Աստված ուզեր, որ մենք ուենահինք միայն բանջարեղեն, ապա ինչու՞ նա մեզ տալիս մարսողական համակարգ, որը կարող է մարսել եւ բանջարեղեն եւ միս:

6. Ինդուիզմի սուրբ գրքերը թույլ են տալիս ոչ բուսական սնունդ:

Կան շատ հնդիկներ, որոնք խիստ բուսակեր են: Նրանք կարծում են, որ դա հակասում է նրանց կրոնին, եթե նրանք օգտագործեն ոչ բուսական սնունդ: Բայց ճշմարտությունը նրանում է, որ ինդուիզմի գրքերը թույլ են տալիս մարդուն ուտել միս: Սուրբ Գրքերը հիշատակում են հնդիկ իմաստունների եւ սրբերի մասին, որոնք բուսակեր չէին:

ա. Այդ մասին ասվում է Մանիօրենքներում, այսինքն գլուխ 5, երկ 30:

«Նա, ով ուտում է թույլատրելի կենդանի էակներ նույնիսկ ամեն օր, մեղք չի գործում, քանի որ արարիչը ստեղծել է նաև ուտելիու համար թույլատրելի կենդանի էակներ եւ նրանց, ովքեր դրանց ուտում է»:

բ. Կրկին հաջորդ երկում Մանի օրենքների, այսինքն գլուխ 5, երկ 31 ասվում է.

«Մնունդում մսի օգտագործումը (խետք է միայն տեղին լինի) զոհաբերության ժամանակ հաշվում է աստվածային կարգադրում. Այդ պատճառով դրա օգտագործումը այլ դեպքերում ընդունվում է ".

գ. Այնուհետեւ Մանի Սմբուտի, գլուխ 5, երկ 39 եւ 40 ասվում է.

«Կենդանիները իր իսկ Արարչից է ստեղծված զոհաբերության համար, զոհաբերություն այս ողջ աշխարհի բարեկեցության համար, այդ իսկ պատճառով սպանությունը զոհաբերության ժամանակ դա սպանություն չէ: Խոտերը, անասունները, ծառերը, վայրի կենդանիները, ինչպես նաև թռչունները, որ ընդունել են մահը հանուն զոհաբերության, կրկին ստանում են կյանք, բայց ավելի բարձր մակարդակի»:

դ. Մահաբհարաթա (Անուշաշանա Պարվա, գլուխ 88) պատմում է Յուդիիշտիի եւ Պիտամա Բհիշմայի միջեւ զրույցի մասին, թե ինչ սնունդ է պետք զոհաբերել: Պարզ ասվում է, որ կարելի է օգտագործել սննդում միս:

7. Հինդուիզմը այլ կրոնների ազդեցության տակ:

Չնայած հինդուիստական գրքերը թույլ էին տալիս իրենց հետևորդներին ոչ բուսական սնունդ, շատ հնդիկներ ընդունում էին բուսական սնունդը, քանի որ նրանք գտնվում էին այլ կրոնների ազդեցության տակ, ինչպես օրինակ ջայնիզմը:

8. Բույսը նույնպես կենդանի էակ է:

Որոշ կրոններ ընդունել են մաքուր բուսական սնունդը որպես սննդի օրենք, քանի որ նրանք բացարձակապես դեմ են կենդանի էակների սպանությանը: Եթե մարդը կարողանար գոյատևել չսպանելով ոչ մի կենդանի էակի, ես կլինեի առաջին մարդը, որը կընդուներ նման ապրելակերպ: Անցյալում մարդիկ մտածում էին, որ բույսերը անկյանք են: Այսօր հայտնի է, որ նույնիսկ բույսերը կենդանի են: Այսպիսով, տրամաբանական է ենթադրել, որ նույնիսկ մաքուր բուսակերությունը չի բացառում կենդանի օրգանիզմի սպանություն:

9. Նույնիսկ բույսերը ցավ են զգում:

Բուսակերներին որոշ մերժողներ պնդում են, որ բույսերը չեն կարող ցավ զգալ, քանի որ բույսի սպանությունը ավելի փոքր հանցանք է համեմատած կենդանիների սպանության հետ: Այսօր գիտությունը մեզ ասում է, որ նույնիսկ բույսերը զգում են ցավ: Բայց բույսերի ճիչը չի կարող լսելի լինել մարդկանց: Դա կապված է մարդկային ականջի՝ նման ձայն լսելու ունակություն չունենալու հետ, որը չկա լսողական հաճախականությունում սկսած 20 Հերցից

մինչև 20000 Հերց: Այն ամենը, ինչ ցածր է եւ բարձր այդ հաճախականությունից չի կարող լսելի լինել մարդու կողմից: Շունը կարող է լսել մինչև 40000 Հերց: Այսպիսով, կա շան ցածր ձայն, որն ունի ավելի քան 20000 Հերց հաճախականություն եւ ավելի քիչ քան 40000 Հերց: Այդ ձայնը լսում է միայն շունը եւ ոչ մարդը: Շունը ճանաչում է տիրոջը ըստ ձայնի եւ վազում նրա մոտ: Կան ուսումնասիրություններ, կատարված ԱՄՆ-ում ֆերմերի կողմից, որը հայտնագործել է սարքը, որը փոփոխում է բույսի ձայնը, որպեսզի այն լսելի դառնա մարդուն: Ֆերմերը միանգամից հասկացավ, թե ինչ վիճակում է բույսը եւ այդ ժամ այն լալիս էր ջրով: Վերջին ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ նույնիսկ բույսերը կարող են զգալ իրենց երջանիկ կամ տխուր: Այո, նրանք նույնպես կարող են լացել:

10. Ցանկացած կենդանի էակի սպանությունը, այդ իմաստով, ոչ պակաս ծանր հանցանք է:

Այսպիսով, բուսակերները պնդում են իրենց տեսակետը, ապացուցելով, որ բույսերը ունեն միայն երկու կամ երեք զգացմունք այն դեպքում, երբ կենդանիները ունեն հինգ զգացմունք: Այդ պատճառով բույսերի սպանությունը ավելի փոքր հանցանք է, քան կենդանիների սպանությունը: Ենթադրենք, որ ձեր եղբայրը խուլ ու համր է եւ ունի զգայարանների երկու օրգան պակաս համեմատած այլ մարդկանց հետ: Նա մեծանում է, բայց ինչ-որ մեկը սպանում է նրան: Դուք կղիմեք դատարանին

նրան դատապարտել ավելի մեղմ, քանի որ ձեր եղբայրն ուներ երկու զգայարան ավելի քիչ: Իրականում դուք կասեիք, որ նա սպանել է անմեղ մարդու, ու դատավորը պետք է տա մարդասպանին առավելագույն պատիժ:

Իրականում Ղուրանում ասվում է.

«Ով մարդիկ, ճաշակեք երկրի վրա այն, ինչ թույլատրված է եւ մաքուր»: [Ղուրան 2:168]

11. Խոշոր եղջերավոր կենդանու գլխաքանակի մասին:

Եթե յուրաքանչյուր մարդ լինի բուսակեր, դա կբերի խոշոր եղջերավոր կենդանիների գերաճի ողջ աշխարհում, քանի որ նրանց վերարտադրումն ու բազմացումը տեղի է ունենում շատ արագ: Ալլահը (Սուրբ է Նա եւ Մեծ) Իր Աստվածային Իմաստությամբ գիտի, ինչպես պահել հավասարակշռությունը Իր ստեղծածների: Չարմանալի չէ, որ Նա մե թույլատրել է օգտագործել խոշոր եղջերավորների միսը:

12. Մսի արժեքը չի մեծանում, քանի կան բուսակերներ:

Ես չեմ հակաճառում, եթե որոշ մարդիկ բացառապես բուսակեր են: Սակայն նրանք չպետք է դատապարտեն ոչ բուսակերներին այդպես անխղճորեն: Իրականում, եթե բոլոր հնդիկները հիմա սկսեն ուտել միս, ապա ոչ բուսակերները տանուկ կտան, քանի որ մսի գինը շատ կբարձրանա:

7. Կենդանիների սպանդի

իսլամական մեթոդը

Հարց.

Ինչու են մուսուլմանները սպանում կենդանիներին անխղճորեն՝ դանդաղ եւ տանջելով: Պատասխան.

Կենդանիների սպանդի իսլամական մեթոդը, հայտնի որպես «զաբիհա» դարձավ քննադատության առարկա նշանակալից մեծ մարդկանց համար: Կարելի է դիտարկել հետեւյալ հարցերը, որոնք ապացուցում են, որ «զաբիհա» մեթոդը ոչ միայն մարդկային է, այլ նաեւ լավագույնը գիտական տեսակետից:

1. Կենդանիների սպանդի իսլամական մեթոդը: «Ջաբբայաթում» դա բայ է, որը առաջ է եկել «զաբյաթ» բայից (մաքրում): Դրա չխոնարհված ձեւը՝ «տազբիյա» նշանակում է մաքրում: Կենդանիների սպանդի իսլամական մեթոդը ենթադրում է հետեւյալ պայմանները.

ա. Կենդանին պետք է սպանվի սուր գործիքով (դանակ) եւ արագ, այնպես, որ ցավը որքան հնարավոր է նվազեցվի:

բ. Պետք է կտրել վիզը եւ վզի երակները:

«Ջաբիհա» դա արաբերեն բառ է, որը նշանակում է «սպանություն»: «Սպանդը» պետք է կատարվի կոկորդի, շնչափողի եւ արյունատար անոթների

կտրելու միջոցով, կենդանուն սպանելով՝ առանց վնասելու ողնուղեղը:

գ. Արյունը պետք է մաքրվի:

Արյունը պետք է ամբողջությամբ մաքրվի նախքան գլխի հեռացումը: դա պետք է նրա համար, որպեսզի մաքրվի արյան մեծ մասը, որը կծառայի որպես լավ սննդարար միջավայր միկրոբների համար: Ողնուղեղը չպետք է վնասվի, քանի որ սրտի ներվային մկանները կարող են վնասվել եւ դա կբերի սրտի կանգառման եւ արյան մակարդման արյունատար անոթներում:

2. Արյունը լավ միջավայր է միկրոբների եւ բակտերիաների համար:

Արյունը լավ միջավայր է միկրոբների, բակտերիաների ու տոքսինների համար եւ այլն: Այսպիսով, սպանդի մուսուլմանական մեթոդը ավելի հիգիենիկ է, քանի որ արյունը հիմնականում պարունակում է միկրոբներ, բակտերիաներ, տոքսիններ եւ այլն, որը հանդիսանում է մի շարք հիվանդությունների պատճառ:

3. Միսը թարմ է մնում երկար ժամանակի ընթացքում: Իսլամական մեթոդով սպանված կենդանիների միսը համեմատած մյուս մեթոդներով սպանված կենդանիների մսի հետ թարմ է մնում երկար ժամանակ՝ ի շնորհիվ որ բացակայում է արյունը:

4. Կենդանին ցավ չի զգում:

Վզի երակների արագ կտրումը բացառում է արյան հոսքը դեպի ողնուղեղ, որը ցավի պատճառ է: Այսպիսով, կենդանին ցավ չի զգում: Մահանում է կենդանին պայքարից, այլ ոչ թե ցավից, եւ մկանների թուլացման եւ նվազման հաշվին՝ կապված արյան մարմնից դուրս գալու հետ:

8. Բուսական խոհանոց եւ բոնություն. փոխկապվածություն

Հարց.

Գիտությունը ձեզ ասում է, որ այն ամենը, ինչ մարդն ուտում է, ազդում է նրա վարքին: Ապա ինչու է Իսլամը թույլատրում մուսուլմաններին օգտագործել ոչ բուսական սնունդ, չէ՞ որ կենդանիներ ուտելով մարդը կարող է դառնալ կատաղի եւ դաժան:

Պատասխան.

1. Միայն խոտակեր կենդանիներին է թույլատրվում օգտագործել որպես սնունդ:

Ես համաձայն եմ այն բանի հետ, որ ինչով որ մարդ սնվում է, ազդում է նրա վարքագծին: Դա այն պատճառներից մեկն է, ինչի համար Իսլամը արգելում է գիշատիչ կենդանիների, ինչպիսիք են առյուծը, վագրը, ընձառյուծը եւ այլն, օգտագործումը սննդում, այսինքն նրանց, որոնք ուժեղ են եւ կատաղի: Այդ կենդանիների մսի օգտագործումը,

հավանաբար, մարդուն դարձնում է դաժան եւ կատաղի: Իսլամը թույլատրում է միայն խոտակեր կենդանիների օգտագործումը սննդում, ինչպիսիք են կովերը, այծերը, ոչխարները եւ այլն, որոնք հանդիսանում են որպես խաղաղ եւ հեզ կենդանիներ: Մուսուլմանները ուտում են խաղաղ եւ հեզ կենդանիների, քանի որ մուսուլմանները խաղաղասեր են եւ ոչ բռնի մարդիկ:

2. Ղուրանը, ասում է Մարգարեն, արգելում է այն, ինչ վատ է:

Ղուրանում ասվում է.

«Նա մեզ հրամայում է կատարել այն, ինչ հաստատված է եւ մեզ արգելում է կատարել դատապարտելին, հայտարարում է թույլատրելի բարին եւ արգելված վատը, ազատում է բեռից ու աչքից: Նրանք, ովքեր հավատում են նրան, կհարգեն նրան, նրան կաջակցեն եւ կհետեւեն նրա հետ ուղարկված լույսին, անպայման հաջողության կհասնեն»: [Ղուրան 7: 157]

«Վերցեք այն, ինչ ձեզ տվել է Մարգարեն, եւ հեռու մնացեք նրանից, ինչ նա արգելել է ձեզ: Վախեցեք Ալլահից, քանի որ Ալլահը խիստ է իր պատժում»: [Ղուրան 59: 7]

Մուսուլմանի համար Մարգարեի դիմումը բավական է, որպեսզի նրան հավատացնի, որ Ալլահն ամեն ինչ ճիշտ է անում:

Բայց մարդիկ ուտում են մսի որոշ այլ տեսակներ:

3. Մուհամմեդի հաղիսներում (խաղաղություն նրան եւ օրհնություն), կան վայրի կենդանիներով սնվելու արգելքներ:

Ըստ հաղիսների տարբեր հավաստի

Տվյալների (տրված Բուհարի Սահիհներում ու Մուսլիմի Սահիհներում, ներառյալ Իբն Աբբասի հաղիսը Մուսլիմի Սահիհներում, հաղիս համար 4752 եւ Սունան Իբն Մաջի, գլուխ 13, հաղիս 3232, 3234, Սուրբ Մարգարե (խաղաղություն նրան եւ օրհնություն) արգելել է օգտագործել սննդում.

1. Ժանիքավոր վայրի կենդանիներ, այսինքն նրանց, որոնք սնվում են կենդանիների մտով: Այդ կենդանիները պատկանում են կատվազգիների ընտանիքին, ինչպիսիք են առյուծը, վագրը, կատուները, շները, գայլերը եւ բորենիները:

2. Որոշ կրծողներ. մկներ, առնետներ, ճանկերով ճագարներ եւ այլն:

3. Որոշ սողուններ. օձեր, կոկորդիլոսներ եւ այլն:

4. Գիշատիչ թռչուններ ճանկերով, ինչպիսիք են անգղները, արծիվները, ագռավները, բուն եւ այլն: Ի միջի այլոց, չկա ոչ մի լավ գիտական ապացույց, որ մսի օգտագործումը սննդում մարդուն դարձնում է ուժեղ:

**9. Մուսուլմանները
երկրպագում են Կաաբի՞ն**

Հարց.

Եթե Իսլամն արգելում է կռապաշտությունը, ապա ինչու՞ են մուսուլմաններն աղոթում ու երկրպագում Կաաբին:

Պատասխան.

Կաաբան կիրլան է, այսինքն ցույց է տալիս մուսուլմանների ուղղվածությունը աղոթքի ժամանակ: Կարելոր է նշել, որ չնայած մուսուլմանները զուգամիտում են Կաաբայում աղոթքի ժամանակ, նրանք չեն երկրպագում Կաաբային: Մուսուլմանները երկրպագում են միայն Ալլահին: Այդ մասին ասվում է սուրա Կով:

«Մենք տեսանք, ինչպես դու քո դեմքն ուղղեցիր երկինք, եւ Մենք կղիմենք քեզ կիրլին, որով դու գոհ կմնաս: Դարձրու քո դեմքը Պատվիրանների մզկիթի կողմը: Ուր էլ որ լինեք, դարձրեք ձեր դեմքը նրա կողմը: Ճշմարիտ, նրանք, ում տրված է Գիրը, գիտեն, որ այդպիսին է նրանց Տիրոջ կողմից տրված ճշմարտությունը: Աստված մթության մեջ չէ այն ամենի մասին, ինչ նրանք անում են»: [Ղուրան 2:144].

1. Իսլամը հավատում է միասնության ամրապնդմանը:

Օրինակ, եթե մուսուլմանները նամազ են անում (աղոթում են), բացառված չէ, որ նրանցից որոշները հնարավոր է նայում են դեպի հարավ: Որպեսզի համախմբեն մուսուլմաններին Միակ Ճշմարիտ Աստծո երկրպագմանը, ուր էլ որ նրանք լինեն, իրենց դեմքը դարձնում են մի ուղղությամբ, այսինքն Կաաբայի կողմը:

2. Կաաբան գտնվում է աշխարհի կենտրոնում:

Մուսուլմանները առաջին մարդիկ էին, որոնք գծագրեցին աշխարհի քարտեզը: Նրանք քարտեզը դարձրեցին հարավից դեպի վեր եւ ներքեւ դեպի հյուսիս: Կաաբան գտնվում է կենտրոնում: Հետագայում, արեւմտյան քարտեզագրերը քարտեզը գծել են հակառակ՝ հյուսիսից վեր եւ վար, դեպի հարավ: Համենայն դեպս, փառք Ալլահին, Կաաբան գտնվում է աշխարհի քարտեզի կենտրոնում:

3. Կաաբայի շուրջ շրջանցը որպես միակ Աստծո երկրպագում:

Երբ մուսուլմանները գնում են ալ-Հարամ մզկիթ Մեքքայում, նրանք կատարում են տավաֆ այսինքն շրջում են Կաաբայի շուրջ: Այդ գործողությունը նշանակում է հավատք եւ երկրպագում Միակ Աստծուն, քանի որ յուրաքանչյուր պտույտն ունի մեկ կենտրոն, այդպես էլ կա միայն մեկ Ալլահ (Մուրբ է Նա եւ Մեծ), արժանի երկրպագության:

4. Հադիս Ումարից (թող Ալլահը նրանից գոհ լինի) Սեւ Քարի մասին (հաջր-ալ-ասվադ) ուր պատմվում է (Սահիհ ալ-Բուհարի, հատոր 2, գիրք Հաջ, մաս 56, համր 675) այն մասին, որ Ումարը (թող Ալլահը նրանից գոհ լինի) ասել է. «Ես գիտեմ, որ դու քար ես, եւ որ ոչ մի օգուտ չես բերում: Եթե ես չտեսնեի ինչպես է Մուհամմեդ Մարգարեն (թող Աստված օրհնի եւ ողջունի նրան) շոշափում եւ (համբուրում քեզ), եւ երբեք չէի դիպչի եւ (համբուրի քեզ):

5. Մարդիկ կանգնած էին Կաաբայում եւ ազան էին տալիս Մուհամմեդ մարգարեի ժամանակաշրջանում (թող Աստված ճրհնի եւ ողջունի նրան), այսինքն կանչում էին աղոթքի: Հարց է առաջանում այն մարդկանց, որոնք պնդում են, որ մուսուլմանները երկրպագում են Կաաբային. Ո՞ր կռապաշտն է կանգնում կուռքի վրա, որին նա երկրպագում է:

10. Ինչու՞ է ոչ մուսուլմաններին արգելվում գտնվել Մեքքայում

Հարց.

Ինչու՞ ոչ մուսուլմաններին չի թույլատրվում այցելել սուրբ քաղաքներ՝ Մեքքա կամ Մեդինա: Պատասխան.

Դա ճիշտ է, որ ոչ մուսուլմաններին չի թույլատրվում այցելել սուրբ քաղաքներ Մեքքա եւ Մեդինա՝ համաձայն օրենքի: Հետեյալ տողերը կձառայեն այդ արգելքի հնարավոր հիմնավորման բացահայտմանը:

1. Ոչ բոլոր քաղաքացիներն են թույլատրվում ուխտագնացության տարածք:

Ես Հնդկաստանի քաղաքացի եմ: Սակայն այդուհանդերձ ինձ չի թույլատրվում մտնել տվյալ սահմանափակ տարածք, այնպիսի, ինչպիսին է զինվորական համայնք: Յուրաքանչյուր երկրում գոյություն ունեն որոշ տարածքներ, ուր այդ երկրի հասարակ քաղաքացին չի կարող այնտեղ մտնել:

Միայն այն քաղաքացիները, ովքեր գրանցված են այնտեղ կամ ունեն անցագիր եւ որոնք կապ ունեն երկրի պաշտպանության հետ, թույլատրվում են մուտք գործել ռազմական համայնքներ: Ճիշտ այդպես էլ Իսլամը հանդիսանում է համընդհանուր կրոն ողջ աշխարհի եւ ողջ մարդկության համար: «Ռազմական համայնքները» Իսլամի Մեքքան են եւ Մեդինան: Միայն նրանք, ովքեր չեն հավատում Իսլամին եւ չեն մասնակցում Իսլամի պաշտպանությանը, այսինքն ոչ մուսուլմանները, այնտեղ չեն թույլատրվում: Կլիներ ոչ տրամաբանական հասարակ քաղաքացու համար ընդդիմանալ սահմանափակ տարածք մուտք գործելու համար: Ճիշտ այդպես էլ, կարիք չկա ոչ մուսուլմանները ընդդիմանան Մեքքա եւ Մեդինա սահմանափակ տարածք մուտք գործելու համար:

2. Վիզա Մեքքա եւ Մեդինա մուտքի համար:

ա. Ամեն անգամ, երբ մարդը գնում է այլ երկիր, նա պետք է նախ դիմում ներկայացնի վիզա ստանալու համար, այսինքն այդ երկիր մուտք գործելու համար: Յուրաքանչյուր երկիր ունի իր սեփական կանոնները, օրենքները եւ պահանջները մուտքի արտոնագրի համար: Եթե վիզայի պահանջները չեն կատարվում, ապա երկրները վիզա չեն տրամադրում:

բ. Երկրներից մեկը, ուր մուտքի արտոնագրի տրամադրման համար շատ խիստ օրենքներ են, Միացյալ Նահանգներն են, հատկապես երրորդ աշխարհի երկրների քաղաքացիների համար: Այդ

երկիրն ունի մի քանի պայմաններ եւ պահանջներ, որոնք պետք է կատարվեն վիզա ստանալու համար:

գ. Երբ եւ Մինգապուրում էի, տեսա որ մաքսային հայտարարագրում կա կետ. Մահ թմրանյութերի վաճառականներին: Եթե եւ ուզում եմ այցելել Մինգապուր, եւ պետք է հետեւեմ այդ օրենքներին: Ես չեմ կարող նրանց հայտարարել, որ մահապատիժը բարբարոսական պատիժ է: Միայն եթե եւ համաձայն եմ նրանց պահանջների եւ օրենքների հետ, այդ դեպքում կարող եմ ստանալ մուտքի արտոնագիր:

դ. Մուտքի արտոնագիրը գլխավոր պայմանն է ցանկացած մարդու համար, որպեսզի մուտք գործի Մեքքա կամ մեդինա եւ իր շուրթերով արտահայտի *La illa Allaah ilyaga Muhammadali Rasul Allah*, որ նշանակում է «չկա Աստված բացի Ալլահից, եւ Մուհամմեդը (խաղաղությունն նրան եւ օրհնությունն) Ալլահի մարգարեն է»:

11. Խոզի մսի

մասին

Հարց.

Ինչու է խոզի միսը արգելված Իսլամում:

Պատասխան.

Այն փաստը, որ խոզի միսը արգելված է Իսլամում, լավ հայտնի է: Հետեւյալ կետերը բացատրում են այդ արգելքի տարբեր հիմնադրույթները:

1. Խոզի միսը արգելված է Ղուրանով:

Ղուրանը արգելում է խոզի մսի օգտագործումը ավելի քան 4 տարբեր տեղերում: Արգելվում է, մասնավորապես, 2:173, 5:3, 6:145 եւ 16:115-ում:

«Ձեզ արգելված է մահացածի մսիք, արյունը, խոզի միսը եւ այն, ինչի համար չի ասվել Ալլահի անունը (կամ ինչը չի մորթվել հանուն Ալլահի), լամ խեղդամահ էլ արվել, կամ ծեծվել մինչեւ մահը, կամ սատկել է՝ ընկնելով, կամ ծակծկվել է եղջուրներով կամ հոշոտվել գիշատիչների կողմից, եթե միայն դուք չեք հասցրել նրան մորթել եւ այն ինչ մորթվել է քարե զոհասեղաններին (կամ կուռքերի համար), ինչպես նաեւ բախտագուշակություն աղեղներով [Ղուրան 5:03]:

Այդ խոսքերը Սուրբ ղուրանի համար բավարար է, որպեսզի բավարարվեն մուսուլմանների գիտելիքները, թե ինչու է խոզի միսը արգելված:

2. Խոզի միսը արգելված է Աստվածաշնչում:

Քրիստոնյան չի կարող չիմանալ, որ իր կրոնական գրքերում՝ Աստվածաշնչում, նույնպես արգելված է խոզի միսը: Ահա այդ մասին ասվում է Ղեւտականում. «եւ խոզերը, քանի որ նրանց սմբակները երկատված են եւ այդ գիծը շատ խորն է, բայց նա մաստակ չի ծամում, ձեզ համար նա մաքուր չի» [Ղեւտական 11:7-8]. Խոզի միսը նաեւ երգելված է Աստվածաշնչում Երկրորդ օրենքում:

«եւ խոզերը, քանի որ նրանց սմբակները երկատված են, բայց նա մաստակ չի ծամում. Մաքուր

չի նա ձեզ համար, մի կերեք նրա միսը, եւ նրանց դիակին էլ մի մոտեցեք [Երկրորդ օրենք 14:08]:

Նմանատիպ արգելք կրկնվում է Աստվածաշնչում Բսայի գրքում, գլուխ 65, երկ 2-5.

3. Խոզի մսի օգտագործումը առաջ է բերում մի շարք հիվանդություններ:

Նույնիսկ ոչ մուսուլմանները եւ աթեիստները համաձայն են այդ քանականության փաստարկների հետ, տրամաբանության եւ գիտության: Խոզի միս օգտագործումը կարող է բերել ոչ պակաս քան յոթանասուն տարբեր հիվանդությունների: Մարդը կարող է ունենալ տարբեր հելմինթոնոզներ, ինչպիսիք են ասկարիդները, տարբեր ճիճուները եւ այլն: Ամենավտանգավոր պարազիտներից, որը գտնվում է մարդու փորում, դա երիզորդն է: Նա կարող է թաքնվել փորում եւ երկար ժամանակ իր մասին ոչինչ չտալ իմանալ: Նրա ձվերը ընկնում են արյան մեջ եւ հասնում համարյա բոլոր օրգանները: Եթե նրանց հասնում են ուղեղ, դա կարող է բերել հիշողության կորստի: Եթե ընկնում են սիրտը, դա առաջացնում է սրտի պրիստուպ, եթե ընկնում է աչքը՝ առաջացնում է կուրություն, իսկ եթե լյարդ՝ կարող է վնասել լյարդը: Դա կարող է վնասել մարմնի բոլոր օրգանները:

Մեկ այլ վտանգավոր հելմինթոնոզ է հանդիսանում տրիխինելլոզը:

Գոյություն ունի տարածված պատրանք այն մասին, խոզի մսի մեջ, եթե այն լավ է պատրաստված,

այդ ձվաբջիջները մահանում են: Գիտահետազոտական նախագծում, որը իրականացվել է Ամերիկայում, պարզվել է, որ տրիխինելյոզով տառապող քսանչորս մարդուց քսաներկուսը պատրաստում են խոզի միսը շատ լավ: Դա նշանակում է, որ ձվերը, որոնք կան խոզի մսում, չեն մահանում նույնիսկ կերակրի պատրաստման նորմալ ջերմաստիճանում:

4. Խոզի յուզը դա ամրապնդող նյութ չի:

Խոզի միսը պարունակում է շատ քիչ նյութեր մկանների կառուցման համար եւ հակառակը, մեծ քանակությամբ դժվարահալ յուղ: Այդ յուղը լուծվում է երակներում եւ կարող է բերել հիպերտոնիայի եւ ինֆակտի: Այդ պատճառով զարմանալի չէ, որ ամերիկացիների ավելի քան 50% տառապում են հիպերտոնիայով:

5. Խոզը աշխարհի ամենակեղտոտ կենդանիներից է:

Խոզը ամենակեղտոտ կենդանիներից է աշխարհում: Նա ապրում եւ բարգավաճում է կեղտում եւ արտաթորանքում: Որոշ մարդիկ կարող են ընդդիմանալ, որ զարգացած երկրներում, ինչպիսիք են Ավստրալիան, խոզերը բուծվում են շատ մաքուր եւ հիգիենիկ պայմաններում: Ինչքան էլ որ ջանանք նրանց պահել մաքրության մեջ, նրանք մեկ է եղտոտ են իրենց բնույթով: Նրանք ուտում են իրենց արտաթորանքը, ինչպես նաեւ այլ կենդանիների:

6. Խոզը ամենաանամոթ կենդանին է:

Խոզը աշխարհի ամենաանամոթ կենդանին է: Դա միակ կենդանին է, որը կենակցում է այլ էգերի հետ: Ամերիկայում մարդկանց մեծամասնությունը օգտագործում է խոզի միս: Շատ անգամ ժամանցից հետո նրանք փոխանակվում են կանանցով, այսինքն՝ շատերն ասում են. «դուք կքնես իմ կնոջ հետ, իսկ ես՝ քո»: Եթե դուք ուտում եք խոզի միս, ապա դուք խոզ եք եւ ձեզ պահում եք խոզի պես:

12. Ալկոհոլի արգելումը

Հարց.

Ինչու՞ է ալկոհոլը արգելված Իսլամում:

Պատասխան.

Ալկոհոլը հին ժամանակներից հասարակության ճիպոտն էր: Այն առաջվա պես խլում է բազում մարդկային կյանքեր եւ միլիոնավոր մարդկանց բերում է ահավոր աղքատություն ողջ աշխարհով: Ալկոհոլը հանդիսանում է հասարակության առջեւ ծառայած բազմաթիվ խնդիրների պատճառ: Վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ հանցագործության բարձր մակարդակը, հոգեկան խանգարումների թվի ավելացումը եւ ողջ աշխարհում միլիոնավոր ընտանիքների քայքայման պատճառը հենց ալկոհոլի քայքայիչ ուժի անխոսք վկան է:

1. Ալկոհոլի արգելումը Ղուրանում:

Սուրբ Ղուրանը արգելում է ակոհոլի օգտագործումը հետեյալ տողերում.

«Ով նրանք, ովքեր հավատում են: Ճշմարիտ, արբեցնող խմիչքները, մոլի խաղերը, քարե զոհասեղանները (կամ կուռքերը) եւ գուշակող սլաքները հանդիսանում են սատանայի սաղրիչ գործեր: Կողմնապահ մնացեք դրանցից, հնարավոր է դուք կհաջողվեք [Ղուրան 5:90]:

2. Ակոհոլի արգելումը Աստվածաշնչում:

Աստվածաշունչը արգելում է ակոհոլը հետեյալ տեղերում.

Գինին գայթակղիչ է, ոգուորոդ, եւ նրանով գայթակղվող յուրաքանչյուրը, բանական չէ [Առած 20:01].

«Եւ մի խմեք գինի» [Եֆեսյան 5:18].

3. Ակոհոլը մթագնում է կանարգելման կենտրոնը:

Մարդկանց մոտ ուղեղում գոյություն ունի կանխարգելման կենտրոն: Այդ կենտրոնը խոչընդոտում է մարդուն անել այն, ինչ նա համարում է սխալ: Օրինակ, մարդը սովորաբար չի օգտագործում անհարգիր բառեր իր ծնողների կամ մեծերի հետ խոսելիս: Եթե նա պետք է բավարարի բնական կարիքները, նրա կանխարգելման կենտրոնը կխանգարի նրան անել դա հասարակական վայրերում: Դրա համար նա օգտվում է զուգարանից:

Երբ մարդը օգտագործում է ակոհոլ, նրա կանխարգելման կենտրոնը ինքնին արգելակվում է:

Այդ իսկ պատճառով հարբած մարդիկ հաճախ անում են այն, ինչը սթափ վիճակում նրանց հարիր չէ:

Օրինակ, մարդը ակոհով թունավորված նշաններով օգտագործում է վիրավորական եւ անհարիր բառեր եւ չի նկատում իր սխալը, նույնիսկ եթե նա դիմում է իր ծնողներին: Շատերը նույնիսկ միզում են իրենց շորերում կամ անկողնում: Նրանք նույնպես չեն կարող խոսել հասկանալի լեզվով եւ քայլել, եւ վատ են իրենց դրսևորում:

4. Շնության դեպքեր, բռնաբարություններ, հիվանդություններ եւ ՁԻԱՀ հանդիպում են հաճախ արբեցողների մոտ:

Հանցագործության զոհերի ազգային հետազոտական կենտրոնը (ԱՄՆ Արդարադատության նախարարություն) հայտարարում է, որ 1996 թվականին ամեն օր տեղի է ունեցել 2713 բռնաբարություն: Վիճակագրությունը ասում է, որ հանցագործության պահին բռնացողների մեծ մասն հարբած էր: Նույնը նաեւ սեքսուալ բնույթի բռնությունների դեպքում է:

Ըստ վիճակագրության, ամերիկացիների 8% ներարկիչներ են օգտագործում, այսինքն ԱՄՆ-ում 12-13 մարդուց մեկը մասնակցում է դրան: Համարյա դրա բոլոր դեպքերը կապված են ակոհով ազդեցության հետ: Հիմնական գործեններից մեկը՝ կապված ՁԻԱՀ-ի տարածման հետ, ամենաահավոր հիվանդության, հանդիսանում է ակոհով:

5. Յուրաքանչյուր արբեցող սկզբից ասում է, որ նա խմում է ընկերների հետ շատ հազվադեպ: Շատերը կարող են մերժել ակոհոլային խմիչքների օգուտը՝ անվանելով իրենց չափավոր խմող: Նրանք պնդում են, որ խմում են միայն մի երկու բաժակ, միշտ գիտակցության են եւ երբեք չեն գտնվում ակոհոլի ազդեցության տակ: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ յուրաքանչյուր արբեցող սկսել է որպես չափավոր խմող: Ոչ մի հարբեցող չի սկսում խմել ապագայում արբեցող դառնալու նպատակով: Բայց ոչ մի խմող չի կարող ասել, որ նա օգտագործել է ակոհոլ մի քանի տարիների ընթացքում եւ որ նա ունի այնպիսի ինքնադրսեւորում, որ երբեք չի արբել գոնե մեկ անգամ:

6. Եթե մարդը գտնվել է արբած վիճակում միայն մեկ անգամ եւ կատարել ինչ-որ ամոթալի բան, այն մնում է իր հետ ողջ կյանքում: Արբած վիճակում նա բռնաբարել է կամ ներարկվել: Նույնիսկ եթե այդ մարդը հետագայում խորապես փոշմանել է դրա համար, մեկ է, եթե նա նորմալ մարդ է, նա այդ մեղքը կտանի իր ողջ կյանքի ընթացքում: Այդ դեպքում եւ հանցագործը եւ զոհը անուղղելի եւ անվերադարձ վնասված են:

7. Ակոհոլը արգելված է հաղիսներում:

Մուհամմեդ մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը) ասել է.

ա. Իբն Մաջա I հատոր 3, գիրք մուլորեցնող բաների մասին, գլուխ 30 հադիս (3371) ասվում է. «Ակոհոլը

բուր չարիքների մայրն է, եւ դա ամենաամոթալի չարիքն է»:

բ. Իբն Մաջա I հատոր 3, գիրք մուրեցնող բաների մասին, գլուխ 30 հադիս (3392) ասվում է. «Այն ամենը, ինչ արբեցնում է շատ, արգելված է նոյնիսկ քիչ»:
Այսպիսով, չկա ոչ մի արդարացում նրանց, ով ասում է, որ խմում է քիչ:

գ. Ոչ միայն նրանք են անիծված, ովքեր խմում են ակոհով, այլ նաեւ ով զբաղվում է դրանով ուղղակի կամ անուղղակի, նրանք անիծված են Ալլահի կողմից:
Ըստ Մունան Իբն Մաջա I հատոր 3, գիրք մուրեցնող բաների մասին, գլուխ 30 հադիս (3380): Այդ մասին հաղորդել է Անասը (թող Ալլահը գոհ մնա նրանից), որ Մուհամմեդ Մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը) ասել է.

«Ալլահի մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը) անիծել է տասնավորների՝ ակոհովի համար. նրան, ով քաշում է (գինի խաղողից եւ այն), ում համար դա քամվում է, ով խմում է դա, ով դա բերում է, եւ ում համար դա բերվում է, նրան, ով լցնում է, ով վաճառում է, ով սնվում է ակոհով վաճառելուց ստացված գումարից, ով այն գնում է եւ ում համար որ գնվում է»:

8. Հիվանդություններ՝ կապված ակոհովի հետ:

Կան մի քանի գիտական հիմքեր արբեցնող խմիչքների օգտագործման արգելման համար: Աշխարհում մահացության մաքսիմալ քանակը կապված է ակոհովի օգտագործման հետ:

Միլիոնավոր մարդիկ տարեցտարի մահանում են, քանի որ օգտագործում են ակոհոլ: Կարիք չկա մանրամասնելու ակոհոլի բոլոր վնասակար հետեւանքները քանի որ նրանցից մեծ մասը բավական հայտնի են: Ներքեւում բերված է որոշ հիվանդությունների պարզ ցուցակ՝ կապված ակոհոլի օգտագործման հետ:

1. Լյարդի քայքայումը ամենահայտնի հիվանդությունն է՝ կապված ակոհոլի հետ:

2. մյուս հիվանդությունները. Կերակրափոդի քաղցկեղ, գլխի եւ վզի քաղցկեղ, լյարդի քաղցկեղ, ստամոքսի քաղցկեղ եւ այլն:

3. Էզոֆագիտ, գաստրիտ, պանկրեատիտ եւ հեպատիտ նույնպես կապված են ակոհոլի օգտագործման հետ:

4. Կարդիոմիոպատիա, հիպերտենսիա, կորոնոգրաֆիկ անոթների աթերոսկլերոզ, անգինա եւ սրտի պրիստուպները նույնպես ուղղակիորեն կապված են ակոհոլի օգտագործման հետ

5. Կաթված եւ պարարիչի այլ տեսակները կապված են ակոհոլի օգտագործման հետ:

6. Նովրոպաֆիա, գլխուղեղի հյուծում – բոլոր այս ծանր հիվանդությունները առաջանում են ակոհոլի օգտագործման հետ:

7. Վերջին իրադարձությունների ամնեստիա եւ հիշողության մթազնում:

Պարարիչը հիմնականում վիտամինի պակաս է, որը շատ ակոհոլի օգտագործման հետեւանք է:

8. Ավիտամինոզ եւ մյուս սննդային անբավարարությունը արբեցողների մոտ ոչ հազվադեպ է հանդիպում արբեցողների մոտ: Նույնիսկ պելագրա հիվանդությունը ավելի շատ հանդիպում է արբեցողների մոտ:

9. Զառացանք (Delerium Tremens) – դա լուրջ բարդություն է, որը կարող է ի հայտ գալ տարբերաբար ալկոհոլի օգտագործմամբ կամ վիրահատությունից հետո: Բացի այդ, նման բան հանդիպում է ալկոհոլից ձեռնպահ մնալիս կամ որպես վերապրուկի սինդրոմ:

Դա բավականին լուրջ հիվանդություն է եւ կարող է մահվան հասցնել, նույնիսկ եթե բուժումը կատարվում է լավ սարքավորումներով կենտրոններում:

10. Էնդոկրեն համակարգի բազմաթիվ խախտումները նույնպես կապված են ալկոհոլի հետ:

11. Հեմատոլոգիական կողմնակի ազդեցություններ – մշտական եւ փոփոխական: Ֆոլիք թթվի անբավարարություն: Դա նույնպես ալկոհոլի հետեւանք է: Դեղնախտը եւ լյարդի ճարպակալումը սովորաբար երկար ժամանակ ալկոհոլ օգտագործելու հետեւանք է:

12. Տրոմբը եւ մյուս խախտումները՝ տրոմբի առաջացումը ոչ հազվադեպ հանդիպում են արբեցողների մոտ:

13. Լայնորեն օգտագործվում են հաբեր, որը վատ կերպով փոխազդում է ալկոհոլի հետ:

14. Սեզոնային ինֆեկցիաները շատ տարածված են խրոնիկ արբեցողների մոտ: Դիմացկունությունը հիվանդությունների հանդեպ եւ իմունիտետային համակարգի կայունությունը նույնպես խախտվում է ալկոհոլի օգտագործումից:

15. Շնչառության ուղիների հիվանդացումը եւ թոքերի ինֆեկցիաները հայտնի են արբեցողների մոտ: Թոքախտը, թոքերի թարախակալումը եւ թոքերի տուբերկուլյոզը – այս հիվանդությունները ընդհանուր են արբեցողների մոտ:

16. Մուր ալկոհոլային ազդեցության ժամանակ, արբեցողներին մոտ լինում է սրտխառնոց, հագ, այսինքն սովորույթներ, որոնք հանդիսանում են պաշտպանական: Սրտխառնոցի ժամանակ սնունդը կարող է ընկնել թոքերը եւ առաջացնել թոքաբորբ կամ թոքերի թարախակալում: Երբեմն դա կարող է խեղդել նաեւ հասցնել մահվան:

17. Ալկոհոլի օգտագործման բացասական հետեւանքները կանանց մոտ պետք է նշել հատուկ ուշադրութեւյամբ: Կանայք նույնիսկ ավելի զգայուն են հիվանդությունների հանդեպ, որոնք առաջ են գալիս ալկոհոլի օգտագործումից: Նրանց մոտ ավելի արագ է առաջանում լյարդի քայքայում քան տղամարդկանց մոտ: Հղիության ժամանակ ալկոհոլի օգտագործումը պտղի վրա շատ լուրջ բացասական ազդեցություն է գործում: Ալկոհոլի ազդեցությունը պտղի վրա ներկայումս ավելի ու ավելի շատ բուժաշխատողներ են հաստատում:

18. Մաշկային հիվանդությունները կապված են ակոռոիդի հետ:

19. Էկզեման, ճաղատությունը, եղունգների դիստրոֆիան, պարոնիխիա (եղունգների շուրջ բորբոքում) եւ ածխաջրածնի ստոմատիտ (բերանի խոռոչի բորբոքում) հաճախ տարածված հիվանդություններ են արբեցողների մոտ:

9. Արբեցողությունը չի հանդիսանում որպես «հիվանդություն»:

Բժիշկները չեն դադարում ազատամիտ վերաբերմունքը ակոռոիդի հանդեպ եւ անվանում են արբեցողությունը հիվանդություն եւ ոչ թե կախվածություն: Ուսումնասիրությունների

իսլամական հիմնադրամը հրատարակել է գրքույկ, որում ասվում է. Եթե ակոռոիդը հիվանդություն է, դա միակն հիվանդությունն է, որը

- վաճառվում է շշերում

- գովազդվում է թերթերում, ժուրնալներում, ռադիոյով եւ հեռուստատեսությամբ

- ունի իրավունք դրա տարածման կետերում

- լցնում է պետության եկամուտները

- բերում է բոի մահ ճանապարհներին

- քայքայում է ընտանեկան կյանքը եւ շատացնում հանցագործությունը

- չունի վիրուսային կամ բակտերիալ բնույթ

Արբեցողությունը հիվանդությունն չէ, ԴԱ Մատանայի գործն է:

Ալլահը (Սուրբ է Նա եւ Մեծ) իր անթիվ իմաստությամբ զգուշացրել է մեզ սատանայի այդ թակարդի մասին: Իսլամը անվանում են նաեւ «Դին-ուլ-Ֆիտրա», կամ մարդու բնական կրոն: Նրա բոլոր գրերը ուղղված են մարդու բնական վիճակի պահպանմանը: Ալկոհոլը հանդիսանում է մարդու համար, ինչպէս նաեւ հասարակության համար այդ բնական վիճակի շեղում: Դա մարդուն նվաստեցնում է ավելի ցածր մակարդակի, քան զազաններն են, չնայած մարդը պնդում է, որ նա ավելի բարձր է: Այդ պատճառով ալկոհոլի օգտագործումը արգելված է Իսլամում:

13.

Վկաների

հավասարությունը

Հարց.

Ինչու՞ երկու վկաներին, որոնք կանայք են, հավասարեցնում են միայն մեկ տղամարդ վկայի:

Պատասխան.

1. Երկու կանայք, որոնց վերցրել են վկա, ոչ միշտ են հավասարեցվում մեկ տղամարդու

Կա ոչ պակաս քան երեք երկ Դուրանի, որոնք խոսում են վկայի մասին՝ առանց նշելու տղամարդ է դա թե կին:

ա). Ժառանգության կազման ժամանակ միայն երկու դեմք են պարտավոր ներկա գտնվել՝ որպէս վկաներ:

Մահողա սուրայում (զլուխ 5, երկ 106), Սուրբ Ղուրանը ասում է.

«Ով նրանք, ովքեր հավատում են: Եթե ձեզանից ինչ-որ մեկին կհայտնվի մահը, եւ նա կթողնի կտակը, ապա դա վկայում են ձեզանից երկու արդար մարդիկ կամ երկուսը ոչ ձեզնից, եթե մահը ձեզ վրա կհասնի, երբ դուք թափառում եք երկրի վրա: Բռնեք նրանց երկուսին նամազից հետո, եւ եթե դուք կասկածում եք, ապա նրանք պետք է երդվեն Ալլահով. «Մենք չենք գնում նրանցից աշխարհիկ շահ, նույնիսկ եթե նա մեր մոտ բարեկամն է, եւ չենք թաքցնում Ալլահի վկայությունը: Հակառակ դեպքում մենք պատկանում ենք մեղավորներին" [Ալ-Ղուրան 5:106]:

բ) երկու մարդ օժտված են արդարությամբ բաժանության դեպքում:

«Երբ նրանց համար հասնում է սահմանված ժամկետը, թողեք նրանց ձեզ մոտ լավ ձեռով կամ հրաժարվեք նրանից լավ ձեռով: Կանչեք վկաների ձեզնից երկու արդար տղամարդկանց եւ եղեք վկա հանուն Ալլահի: Այդպիսին է պատվիրանը նրանց, ով հավատում է Ալլահին եւ Վերջին օրվան: Նրա համար, ով վախենում է Ալլահից, Նա ստեղծում է ելք դրությունից»: [Ղուրան 65:2]:

գ) չորս վկա է պահանջվում կնոջ ողջամտության կորստի մեղադրման դեպքում

«Նրանց, ովքեր կմեղադրեն ողջամիտ կանանց եւ չեն բերի չորս վկաներ, ճիպոտեք ութսուն անգամ եւ

երբեք մի ընդունեք նրանց վկայությունը, քանզի նրանք անազնիվ են»: [Ղուրան 24:4]

2. երկու կին-վկաներ հավասարվում են տղամարդու – վկայի միայն ֆինանսական գործարքում:

Ավաղ ոչ միշտ են երկու կին-վկաները հավասարվում մեկ տղամարդ-վկայի: Դա ճիշտ է միայն որոշ դեպքերում: Կա մոտավորապես հինգ Ղուրանի երկ, որում նշվում է վկա եւ չկա հաստատում, տղամարդ է դա թե կին: Կա միայ մեկ երկ Ղուրանի, որում ասվում է որ երկու կանայք-վկաներ հավասար են մեկ տղամարդ-վկայի: Սուրա Բակարի այդ երկը, գլուխ 2, երկ 282: Դա ամենաերկար երկն է Ղուրանում, որը վերաբերում է ֆինանսական գործողությունների հետ: Նրանում ասվում է.

«Ով նրանք, ովքեր հավատում են: Եթե դուք պայման եք կապում պարտքի մասին սահմանված ժամանակահատվածում, ապա գրառեք այն, եւ թող գրի առողը այն գրի առնի արդարորեն: Գրի առնողը չպետք է մերժի այն գրի առնելուց, եւ թող նա այն գրի արդարորեն: Գրի առնողը չպետք է մերժի այն գրել այնպես, ինչպես իրեն սովորեցրել է Ալլահը: Թող նա գրի եւ թող պարտք վերցնողը թելադրի եւ վախենա Ալլահից, իր Տիրոջից, եւ ոչինչ չկրճատի այնտեղից: Իսկ եթե պարտք վերցնողը ծալապակաս է, անգոր կամ ի վիճակի չէ թելադրելու ինքնուրույն, թող նրա վստահված անձը թելադրի արդարորեն: Որպես վկա կանչեք երկու տղամարդու ձեզանից: Եթե չկա երկու տղամարդ, ապա մեկ տղամարդ եւ երկու կին, որոնց

դուք համաձայն եք ընդունել որպես վկա, եւ եթէ նրանցից մեկը սխալվի, ապա մյուսը կհիշեցնի նրան: Վկաները չպետք է հրաժարվեն, եթէ նրանց հրավիրում են: Մի դժվարացեք գրել պայմանագիր, լինի այն մեծ թե փոքր, մինչեւ նրա ժամանակահատվածի նշումը: Այդպես կլինի ավելի արդար Ալլահի առջեւ, ավելի համոզիչ վկայության համար եւ ավելի լավ կասկածամտությունից խուսափելու համար: Բայց եթէ դուք կապում եք առձեռն պայմանագիր եւ վճարում եք տեղում, ապա ձեր վրա չի լինի մեղք, եթէ դուք այն գրի չառնեք: Բայց կանչեք վկաներ, եթէ դուք կապում եք առետրական պայմանագիր եւ մի պատճառեք վնաս գրի առնողին եւ վկային: Եթէ դուք այդպես վարվեք, ապա մեղք կգործեք: Վախեցեք Ալլահից, Ալլահը ձեզ ուսուցանում է: Ալլահը գիտի ամեն ինչի մասին»: [Ղուրան 2:282]

Ղուրանի այս այաթում խոսքը գնում է միայն ֆինանսական գործողությունների մասին: Նման դեպքերում խորհուրդ է տրվում կողմերի միջեւ պայմանագիր կապել գրավոր ձևով եւ ընդունել երկու վկաների, ցանկալի է նրանցից երկուսը լինեն տղամարդ: Այն դեպքում, երբ դուք չեք կարող գտնել երկու տղամարդու, ապա մեկ տղամարդ եւ երկու կին բավարար են: Ենթադրենք, օրինակ, որ մարդուն հարկավոր է վիրահատական միջամտություն որոշ հիվանդության բուժման համար: Որպեսզի ընտրվի ճիշտ բուժում, նա կգերադասեր լսել երկու

որակավորված բժիշկների խորհուրդները: Եթե նա չի կարող գտնել երկու բժշկի, խնդրի լուծման նրա երկրորդ տարբերակը կլինե՞ր հետեւյալը. Մեկ վիրահատող բժիշկ եւ երկու ընդհանուր բժիշկ:

Նմանապէս, ֆինանսական գործունեությունում երկու վկաներըն ավելի գերադասելի են, քան մեկը: Իսլամը ենթադրում է, որ հենց տղամարդը լինի տան աշխատուժը: քանի որ ֆինանսական պատասխանատվությունը տղամարդու ուսերին է, նա պետք է լավ հասկանա ֆինանսական գործերը ի տարբերություն կնոջ: Որպէս երկրորդ տարբերակ վկա կարող է լինել մեկ տղամարդ եւ երկու կին, այնպէս որ եթէ մի կինը սխալվի, մյուսը կհուշի նրան: Արաբական բառը, որը օգտագործվում է Ղուրանում «տագիլ» նշանակում է «շփոթված» կամ «սխալվել»: Շատերը սխալմամբ թարգմանում են այդ խոսքը որպէս «մոռանալ»: Այդպիսով, ֆինանսական գործերը իրենցից ներկայացնում են եզակի դեպք, երբ երկու կին վկաները հավասարազոր են մեկ տղամարդ վկայի:

3. Երկու կանայք-վկաները հավասար են մեկ տղամարդ վկայի սպանության հետախուզության դեպքում:

Սակայն, որոշ գիտնականներ կարծում են, որ կանացի մոտեցումը կարող է ազդել սպանության գործով վկաների վրա: Նման դեպքերում կանայք ավելի վախեցած են, քան տղամարդիկ: Էմոցիոնալ դրության պատճառով կինը կարող է շփոթվել

վկայության մեջ: Այդ պատճառով, որոշ իրավաբանների կարծիքով նույնիսկ սպանության դեպքերում երկու կանաց կայությունը հավասարագոր է մեկ տղամարդու:

4. Ղուրանը պարզ նշում է, որ կանանց եւ տղամարդկանց վկայությունը հավասարագոր է:

Կան որոշ գիտնականներ, որոնք կարծում են, որ երկու վկաների օրենքը երբ մեկ կնոջ վկայությունը հավասար է մեկ տղամարդու, պետք է օգտագործվի բոլոր դեպքերում: Դրա հետ չի կարելի համաձայնվել, քանի որ Ղուրանի կոնկրետ մի երկ Մուրա Նուրից (գլուխ 24, երկ 6) պարզ ասում է մի կին վկայի եւ մի տղամարդ վկայի մասին. **«Բացի նրանցից, ովքեր դրանից հետո մեղանչեցին եւ գործեցին ճիշտ: Ճշմարիտ, Ալլահը Ներողամիտ է, զթասիրտ»:** [Ղուրան 24:6].

5. Այիշայի (թող Աստված գոհ մնա նրանից) որոշ վկայություններ բավարար են, որպեսզի նրա հաղիսները համարվեն հավաստի:

Այիշան (թող Աստված գոհ մնա նրանից), սիրելի Մարգարեի կինը, փոխանցել է ավելի քան 2220 հաղիս, որոնք համարվում են հավաստի միայն համաձայն նրա վկայության: Այդ ապացույցները բավարար են, որ մի կնոջ վկայությունները նույնպես կարող են ընդունվել:

Շատ իրավաբաններ կարծում են, որ կնոջ նույնիսկ մեկ վկայություն բավարար է լուսնի նշանակետի համար: Պատկերացրեք, Իսլամի

այունյակների համար, այսինքն պահքի, բավական է մեկ կնոջ վկայություն: Կանանց ու տղամարդկանց ողջ մուսուլմանական համայնքը համաձայնվում է ընդունում են նրա վկայությունները: Որոշ իրավաբաններ ասում են, որ մի վկա հարկավոր է Ռամադանի սկզբում, եւ երկու վկաներ՝ Ռամադանի վերջում: Կարելոր չի վկան տղամարդ է թե կին:

6. Կանանց վկայությունները գերադասելի են որոշ դեպքերում:

Որոշ դեպքերում հարկավոր է միայն կին-վկա եւ տղամարդիկ չեն կարող ընդունվել: Օրինակ, կնոջ թաղումից առաջ լրից մաքրման դեպքում վկա կարող է լինել միայն կինը: Վկաների թվացող անհավասարությունը կանանց եւ տղամարդկանց միջեւ ֆինանսական գործողությունների դեպքում չի կատարվում Իսլամում սեռերի ինչ-որ «անհավասարության» պատճառով: Դա միայն հասարակության մեջ կնոջ եւ տղամարդու դերի բնական տարբերության պատճառով է, ինչպես որ դա նախատեսված է Իսլամում:

14.

Ժառանգություն

Հարց.

Ինչու՞ համաձայն Իսլամի օրենքին կնոջ ժառանգությունը երկու անգամ քիչ է, քան տղամարդու բաժինը:

Պատասխան.

1. Ժառանգությունը Ղուրանում.

Սուրբ Ղուրանը պարունակում է կոնկրետ եւ մանրամասն խորհուրդներ ժառանգների միջեւ հարստության բաժանման մասին:

Ահա Ղուրանի այաթները, որոնք պարունակում են խորհուրդներ ժառանգության մասին.

* Սուրա Կով, գլուխ 2 երկ 180

* Սուրա Կով, գլուխ 2 երկ 240

* Սուրա Նիսա, գլուխ 4 երկ 7-9

* Սուրա Նիսա, գլուխ 4 երկ 19

* Սուրա Նիսա, գլուխ 4 երկ 33 եւ

* Սուրա Մաիդդա, գլուխ 5 երկ 106-108

2. Բարեկամների կողմից ժառանգումը

Կա երեք երկ Ղուրանից, որոնք բացատրում են բարեկամների կողմից ժառանգության չափաբաժինը: Սուրա «Նիսա», գլուխ 4, երկ 11, 12 եւ 176: Ահա թե ինչ է ասվում այդ երկերում.

«Այլահը ձեր երեխաների մասին ձեզ պատվիրում է. Տղամարդուն հասնում է չափաբաժին՝ հավասար կնոջ չափաբաժնի կրկնակի չափին: Եթե բոլոր երեխաները ավելի քան երկու կանայք են, ապա նրանց հասնում է երկու երրորդը ինչ որ նա կթողնի: Եթե միայն մի դուստր է, ապա նրան հասնում է կեսը: Ծնողներից յուրաքանչյուրին հասնում է մեկ վեցերորդը ինչ որ կթողնվի նրան, եթե նա երեխա ունի: Եթե նա երեխա չունի, ապա դա կժառանգեն

ծնողները եւ մորը կհասնի մեկ վեցերորդը: Այդպիսին է հաշվարկը այն ժառանգության կամ պարտքերի հաշվարկից հետո, որը նա թողել է: Ձեր ծնողները եւ ձեր երեխաները, դուք չգիտեք, ով է նա ձեզ ավելի մոտ ավելի օգուտ կրերի: Այդպիսին է Ալլահի պատվիրանը: Ճշմարիտ, Ալլահը՝ Ամենագետ, Իմաստուն: Ձեզ հասնում է նրա կեսը, ինչ որ ձեզ կթողնեն ձեր կանայք, եթե նրանց երեխա չունեն: Բայց եթե նրանք երեխա ունեն, ապա ձեզ կհասնի մեկ քառորդը, ինչ որ ձեզ կթողնի: Այդպիսին է հաշվարկը ժառանգության հաշվարկից հետո: Նրանց պատկանում է դրա քառորդը՝ ինչ որ դուք կթողնեք, եթե դուք երեխա չունեք: Բայց եթե դուք երեխա ունեք, ապա նրանց է պատկանում մեկ ութերորդը ձեզ թողածի: Այդպիսին է հաշվարկը ժառանգության կամ պարտքի հաշվարկից հետո: Եթե տղամարդը կամ կինը, որոնք ձեզ ժառանգություն են թողել, չունեն ծնողներ կամ երեխաներ, բայց ունեն եղբայր կամ քույր, ապա նրանցից յուրաքանչյուրին հասնում է մեկ վեցերորդը: Բայց եթե նրանք ավելին են, ապա նրանք ունեն հավասար իրավունքներ մեկ երրորդի համար: Այդպիսին է հաշվարկը նրա թողած ժառանգության կամ պարտքի հաշվարկից հետո, եթե դա վնաս չի պատճառում: Այսպիսին է Ալլահի պատվիրանտ, քանի որ Ալլահը Ամենագետ է, Համբերատար»: [Ղուրան 4:11-12]:

«Նրանք խնդրում են քեզ որոշում ընդունել: Ասա. «Այլահը ձեզ համար որոշում կընդունի նրանց մասին, ով իրենից հետո չի թողնում ծնողներ կամ երեխաներ»: Եթե մահանում է տղամարդը, որը չունի երեխաներ, բայց ունի քույր, ապա նրանց է պատկանում այն ամենի կեսը, ինչ որ նա թողել է: Նա դա կժառանգի, եթե նույնիսկ չունի երեխա: Եթե նրանք երկու քույր են, ապա նրանք կժառանգեն երկու երրորդը դրա: Իսկ եթե նրանք քույր ու եղբայր են, ապա տղամարդուն կհասնի չափաբաժին՝ հավասար երկու կանաց չափաբաժին: Այլահը դա ձեզ բացատրում է, որպեսզի դուք չընկնեք շփոթության մեջ: Այլահը առաջնորդում է ցանկացած բանի համար: [Ղուրան 4:176]:

3. Շատ դեպքերում կանայք ժառանգում են տղամարդու ժառանգածի կեսը:

Համենայն դեպս, դա միշտ այդպես չէ: Եթե մահացողը սերունդ չի թողել, բայց թողել է եղբայր ու քույր, նրանցից յուրաքանչյուրը ժառանգում է 1/6: Եթե մահացածը թողել է երեխաներ եւ ծնողներ, ապա հայրը եւ մայրը ստանում են հավասար բաժիններ եւ յուրաքանչյուրը ժառանգում է 1/6: Որոշ դեպքերում կինը կարող է ժառանգել տղամարդուց երկու անգամ ավելի չափաբաժին: Եթե մահացողը կին է, որը չի թողել երեխաներ, եղբայրներ կամ քույրեր, եւ ողջ է միայն նրա ամուսինը, հայրը եւ մայրը, ամուսինը ժառանգում է ունեցվածքի կեսը, իսկ մայրը

Ժառանգում է մեկ երրորդը, իսկ հայրը՝ $1/6$: Տվյալ դեպքում, մայրը ժառանգում է երկու անգամ ավելի չափաբաժին:

4. Կինը սովորաբար ժառանգում է տղամարդու չափաբաժնի կեսը:

Շատ դեպքերում, կինը իրապես ժառանգում է տղամարդու չափաբաժնից կրկնակի անգամ քիչ մաս: Օրինակ հետևյալ դեպքերում:

1. Դուստրը ժառանգում է որդու ժառանգածի կեսը:

2. Կինը ժառանգում է $1/8$, իսկ տղամարդը՝ $1/4$, եթե մահացողը երեխաներ չունի:

3. Կինը ժառանգում է $1/4$, իսկ ամուսինը $1/2$, եթե մահացողը երեխաներ չունի:

4. Եթե մահացողը սերունդ չունի, քույրը երկու անգամ ավելի քիչ է ժառանգում, քան եղբայրը:

5. Տղամարդը ժառանգում է կրկնակի անգամ ավելի, քան կինը, քանի որ ֆինանսապես նա է աջակցում ընտանիքին:

Իսլամում կինը չունի ոչ մի ֆինանսական պարտավորություններ եւ տնտեսական պատասխանատվությունը ընտանիքի առջեւ ընկած է տղամարդու ուսերին: Կնոջ ամուսնությունից առաջ, դա հոր եւ եղբար պարտավորությունն է: Նրանք հոգում են տան համար, սննդի, հագուստի եւ կնոջ կողմից այլ ֆինանսական պահանջների համար: Նրա ամուսնությունից հետո, այդ պատասխանատվությունը ընկնում է ամուսնու եւ որդու վրա: Իսլամում հենց տղամարդն է ընդունում

Ֆինանսական պատասխանատվությունը եւ իր ընտանիքի պահանջների բավարարումը: Որպէսզի ունենա հնարավորություն կատարել իր պարտավորությունները, տղամարդը ստանում է ժառանգության կրկնակի չափաբաժինը: Օրինակ, եթե մարդը մահանում է, թողնելով մոտ հարյուր հիսուն հազար ռուպի երեխաներին (այսինքն մի որդի եւ մեկ դուստր), ապա որդին ժառանգում է հարյուր հազար ռուպի, իսկ դուստրը՝ հիսուն հազար: հարյուր հազարից, որ ստանում է որդին եւ համաձայն իր ընտանիքի առջեւ պարտավորության, հնարավոր է կարիք լինի այդ բոլոր կամ ասենք ութսուն հազարը ծախսել ընտանիքի համար, հետեւաբար, նրա մոտ կմնա մի փոքր տոկոս այդ ժառանգությունից, մոտ քսան հազար: նա կարող է այն թողնել իրեն: Մյուս կողմից, դուստրը, որը ժառանգել է 50 000 այդ գումարից եւ ոչ մի լումա պարտավոր չի ծախսելու եւ ոչ մեկի վրա: Նա կարող է ողջ գումարը ծախել իր վրա: Դուք կգերադասեիք 100000 ռուպի ժառանգությունը եւ ծախսեիք 80000 ուրիշների վրա, թե՞ 50000 եւ այն մնար ձեզ:

15. Ճիշտ է, որ Ղուրանը Աստծո

խոսքն է

Հարց

Ինչպե՞ս կարող եք ապացուցել, որ Ղուրանը Աստծո խոսքն է:

Պատասխան.

Կավելացվի գրքի մյուս հրատարակմանը, հիմա կարելի է դիտարկել այլ գրքեր այդ թեմայի շուրջ:

16. Կյանք մահից հետո

Հարց.

Ինչպե՞ս կարող եք ապացուցել ապագայում գոյությունը, այսինքն՝ կյանքի մահից հետո:

Պատասխան.

1. Մի՞թե հավատքը ապագայի հանդեպ հիմնված չէ կույր հավատքի վրա:

Շատ մարդիկ հարց են տալիս, ինչպե՞ս մարդը գիտական եւ տրամաբանական բանականությամբ կարող է հավատալ կյանքին մահից հետո: Մարդիկ մտածում են, որ ցանկացած հավատքը մյուս կյանքի հանդեպ կույր հավատքի հիման վրա է:

Իմ հավատքը ապագայի հանդեպ հիմնված է տրամաբանական փաստերի վրա:

2. Հետո տրամաբանական հավատքն է:

Կա ավելի քան հազար երկ Սուրբ Ղուրանում, որոնք պարունակում են գիտական փաստեր (տես՝ իմ գիրքը «Ղուրանը եւ ժամանակակից գիտությունը, համատեղելի են թե՞ անհամատեղելի»): Շատփաստեր, հիշատակված Ղուրանում, բացահայտվել են վերջին դարերի ընթացքում: Բայց

գիտությունը դեռ նույնիսկ չէր հասել այն մակարդակի, որ կարողանար ապացուցել Ղուրանի յուրաքանչյուր պնդումը: Ենթադրենք, որ 80% այն ամենի, ինչ ասվում է Ղուրանում, ապացուցված է 100% ճիշտ: Մնացած 20% գիտությունը չի անում բացառապես հայտարարություններ, քանի որ նա չի հասել այն մակարդակի, որ կարողանա ապացուցել կամ ժխտել այդ հայտարարությունները:

Այն սահմանափակ գիտելիքներով, որ մենք ունենք հիմա, երեւի չենք կարող ասել, որ գոնե մեկ տոկոսին կամ մեկ երկին Ղուրանի մենք չենք վստահում:

Այսպիսով, երբ 80% Ղուրանից 100% ճիշտ է, իսկ մնացած 20% ժխտված չի, տրամաբանությունը ասում է, որ նույնիսկ 20% ճիշտ է: Ապագա կյանքը, որի մասին հիշատակվում է Ղուրանում, ընկնում է 20% մեջ, այսինքն նույնպես ոչ մեկի կողմից ժխտված պնդում չէ:

3. Աշխարհը եւ մարդկային արժեքները չունեն ոչ մի իմաստ առանց հավատքի մահից հետո կյանքին:

Թալանել մեկին՝ դա լավ թե՛ վատ վերաբերմուն է: կարգին եւ հավասարակշռված մարդը կասեր, իհարկե, որ դա չարք է: բայց ինչպես համոզել նրան, ով չի հավատում մահից հետո կյանքին, ինչպես նաեւ ազդեցիկ հանցագործին, որ թալանը կամ գողությունը՝ դա չարիք է: Ենթադրենք, եւ ամենահզոր եւ ազդեցիկն եմ հանցագործ աշխարհում: Միեւնույն ժամանակ, եւ գրագետ եւ

տրամաբանորեն մտածող անհատ եմ: Ես պնդում եմ, որ թալանելը լավ է, քանի որ օգնում է ինձ ունենալ ճոխ կյանք: Այսպիսով, թալանելն ինձ համար լավ է: Եթե ինչ-որ մակը կարող է առաջ քաշել գոնե մեկ տրամաբանական փաստարկ, թե ինչու է դա վատ ինձ համար, անմիջապես կդադարեմ այդ զբաղմունքը: Բայց մարդիկ, որպես կանոն, բերում են հետեւյալ փաստարկները.

ա. Մարդը, որին թալանել են, կհանդիպի դժավությունների

Որոշ մարդիկ կարող են ասել, որ մարդը, որին թալանել են, կարող է հանդիպել դժվարությունների: Ես, իհարկե, համաձայն եմ, որն նրան, ում թալանել են, վատ կլինի: Բայց փոխարենը լավ է ինձ համար: Եթե ես գողանամ մի քանի հազար դոլլար, ապա կարող եմ վայելել լավ սնունդ հինգ աստղանի ռեստորանում:

բ. Ինչ-որ մեկը կարող է թալանել նաեւ ձեզ.

Որոշ մարդիկ պնդում են, որ ինչ որ մի ժամանակ նաեւ ինձ կարող են թալանել: Բայց ես գիտեմ, որ դա չի լինի, քանի որ ես հզոր մարդ եմ եւ ինձ մոտ աշխատում են հարյուրավոր թիկնապահներ: Ես կարող եմ թալանել շատերին, Բայց ոչ ոք ոչինչ չի կարող տանել ինձնից: Թալանը կարող է լինել ռիսկային մասնագիտություն սովորական մարդու համար, Բայց ոչ այնպիսի ազդեցիկ մեկի համար, ինչպիսին ես եմ:

գ. Ոստիկանությունը կարող է ձեզ ձերբակալել.

Որոշները կասեն, որ եթե դուք գող եք, ապա ձեզ կարող է ձերբակալել ոստիկանությունը: Բայց ոստիկանությունը չի կարող ձերբակալել ինձ, քանի որ ես վճարում եմ նրանց վաստակված գումարից: Ես նույնիսկ ունեմ իմ նախարարները, որոնք ստանում են ինձնից գումար: Ես համաձայն եմ, որ եթե հասարակությունը երես է թեքում մարդուց, նա կձերբակալվի եւ դա վատ կլինի նրա համար, բայց ես արտակարգ ազդեցիկ եմ եւ հզոր հանցագործ: Ասա ինձ զոնե մի տրամաբանական պատճառ, ինչու է դա վատ ինձ համար եւ այդ ժամ ես կդադարեմ թալանել: Դ. Դա ջրի բերած փող է.

Որոշները կարող են ասել, որ դրանք ջրի բերած են, եւ ոչ դժվար աշխատած գումարներ: Ես լրիվ համաձայն եմ, որ դա ջրի բերած փող է, բայց դա էլ հենց պատճառներից մեկն է, որ ես զբաղվում եմ թալանով: Եթե մարդն ունի հնարավորություն գումար աշխատելու հեշտ, ապա, ըստ տրամաբանության, ցանկացած մարդ կընտրի հեշտ ճանապարհը:

Ե. Դա մարդկությանը դեմ է.

Որոշները կարող են ասել, որ այդ հանացագործությունը մարդկությանը դեմ է եւ որ մարդը պետք է հոգա նաեւ այլ մարդկային էակների մասին: Ես այդ դեպքում ուզում եմ հարցնել, իսկ ո՞վ է գրել «մարդկություն» անվամբ այդ օրենքը եւ ինչու՞ էս պետք է դրան հետեւեմ: Այդ օրենքը պետք է զգայուն եւ էմոցիոնալ մարդկանց, բայց ես տրամաբանական

մարդ եմ, եւ ես ինձ համար օգուտ չեմ տեսնում այլ մարդկանց մասին հոգալու մեջ:

գ. Դա եսասերի էգոիստական վերաբերմուն է Որոշները կարող են ասել, որ թալանի էությունը էգոիզմի մեջ է: դա ճիշտ է, որ թալանը դա էգոիստական քայլ է, բայց այդ դեպքում ինչու՞ ես չպետք է լինեմ էգոիստ: դա ինձ օգնում է հաճույք ստանալ կյանքից:

1. Չկա տրամաբանական պատճառ, որը կարող է համոզել գողին, որ այն, ինչով նա զբաղվում է, չարիք է:

Այդ պատճառով բոլոր փաստարկները, որոնք փորձում են ապացուցել, որ թալանը դա չարագործություն է, իզուր են: Այդ փաստարկները կարող են բավարարել սովորական մարդուն, բայց ոչ հանցագործ աշխարհի ուժեղ եւ ազդեցիկ մարդուն, ինչպիսին օրինակ ես եմ: Փաստարկներից ոչ մեկը չի կարող պաշտպանվել բանականության եւ տրամաբանության ուժից: Այդ պատճառով էլ զարմանալի չի, որ կան շատ հանցագործներ այս աշխարհում: Ճիշտ այդպես եւ բռնաբարությունը, ավազակությունը եւ այլն կարող են արդարացվել որպես լավ արարք մարդու համար, ինչպիսին ես եմ, եւ չկա ոչ մի տրամաբանական փաստարկ, որ կարող է համոզել ինձ, որ դա վատ է:

2. Մուսուլմանը կարող է համոզել հզոր եւ ազդեցիկ հանցագործներին.

Հիմա անցնենք ձեր կողմը: Ենթադրենք, որ դուք ամենահզոր եւ ազդեցիկ հանցագործ ղեկավար եք, որն ունի ուստիկանությանն ու նադարարներին աշխատած գումարից: Դուք ունեք վարձած բանակ, որպեսզի ձեզ պաշտպանի: Ես մուսուլման եմ, որը կհամոզի ձեզ նրանում, որ թալանը, բռնաբարությունը, ավազակությունը եւ յալն, այսինքն այն ամենը, ինչ կատարվում է ձեր կողմից, չարիք է: Նույնիսկ եթե ես առաջ քաշեի փաստեր, որ ձեզ ապացուցեի, որ թալանելը դա չարիք է, ապա հանցագործը նույն կերպ կարձագանքեր, ինչպես եւ առաջ: Ես համաձայն եմ, որ հանցագործը հիմնվում է տրամաբանության վրա, բայց նրա բոլոր փաստերը արդար են միայն երբ նա հանդիսանում է որպես հզոր եւ ազդեցիկ հանցագործ:

3. Յուրաքանչյուր մարդ ցանկանում է արդարություն. Յուրաքանչյուր մարդկային էակ ուզում է արդարություն: Նույնիսկ եթե մարդը չի ստեղծում արդարադատություն ուրիշի համար, բայց ցանկանում է արդարություն իր համար: Որոշ ազդեցիկ մարդիկ այնքան արբած են իշխանությամբ, որ ցավ եւ տանջանք են պատճառում մյուսներին: Նույն այդ մարդիկ, անկասկած կընդդիմանան, եթե նրանց հանդեպ թույլ տան փոքրիկ անարդարություն: Պատճառը նման պահվածքի թաքնված է նրանում, որ նրանք դառնում են անզգա ուրիշների տանջանքների հանդեպ: Ունենալով իշխանություն եւ ազդեցություն, նրանք իրենց զգում են այնքան բարձր, որ իրենց թույլ

են տալիս պատճառել ցավ մյուսներին, բայց նույնը թույլ չեն տալիս իրենց հանդեպ:

4. Աստված Ամենակարող է եւ Արդար

Որպէս մուսուլման, եւ պատրաստ եմ համոզել հանցագործին Ամենակարող Աստծո գոյության մասին: Այդ Աստվածի ձեզնից ուժեղ է, եւ միեւնոյն ժամանակ Նա արդար է: Մուրբ դուրանը ասում է. **«Ալլահը անարդարություն չի անում նույնիսկ քաշով ամենափոքր մասնիկին»** [Ղուրան 4:40]:

5. Ինչու՞ այդ ժամանակ Աստված ինձ չի պատժում. Հանցագործը, մտածելով տրամաբանորեն եւ գործին գիտակ լինելով, համաձայն է, որ Աստված գոյություն ունի, բայց նրանից հետո երբ իմանում է Ղուրանի գիտական փաստերը: Նա կարող է հարցնել այն մասին, ինչու՞ Աստված, եթե նա Ամենակարող է, չի պատժում նրան:

6. Մարդիկ, որոնք անարդարություն են անում, պետք է պատժվեն.

Յուրաքանչյուր մարդ, ով տուժել է անարդարությունից, անկախ ֆինանսական կամ սոցիալական կարգավիճակից, երեւի ուզում է, որ հանցագործը կրի արդար պատիժ: Յուրաքանչյուր նորմալ մարդ կցանկանար դաս տար հանցագործին կամ բռնաբարողին: Չնայած նրան, որ հանցագործների մեծ մասին պատժում են, շատերին հաջողվում է մնալ անպատիժ: Նրանք վարում են հաճելի, ճոխ կյանք, եւ նույնիսկ վայելում են խաղաղ

կյանքը: Բայց եթե անարդար գործողությունը կատարում է նույնիսկ շատ հզոր եւ ազդեցիկ մարդ, ապա ուզում ես, որ ինչ-որ ավելի հզոր եւ ազդեցիկ մեկը, եթե այսպիսին կա, պատժի մեղավորին արդարորեն:

7. Այս կյանքը հանդիսանում է փորձություն մյուս կյանքի համար: Սուրբ Ղուրանն ասում է. «Ով ստեղծել է մահն ու կյանքը, որ փորձի ձեզ եւ տեսնի, ում գործերն են ավելի լավը: Նա, Ամենակարող, Ողորմած»: [Ղուրան 67:2]:

8. Վերջնական դատ կլինի Դատաստանի օրը. Սուրբ Ղուրանն ասում է.

«Յուրաքանչյուրը կմահանա, բայց միայն հարության օրը դուք կստանաք ձեր վարձատրությունը ամբողջությամբ: Ով դուրս կհանցի Կրակից եւ դրախտ կգնա, նա հաջողություն ձեռք կբերի, իսկ աշխարհիկ կյանքը միայն վայելք է խաբուսիկ»: [Ղուրան 3:185].

Վերջնական դատը կլինի Դատաստանի օրը: Մարդու մահից հոտ, նա հարություն կառնի Դատաստանի օրը մնացած մարդկության հետ: Շատ հնարավոր է, որ մարդը ստանա իր պատժի մի մասը այս աշխարհում: Բայց վերջնական պարգևատրումն ու պատիժը կլինի միայն ապագայում: Ամենակարող Աստվածը ոչ միշտ է պատժում գողին կամ բռնաբարողին այս աշխարհում, բայց նա, անպայման, պետք է պատասխանի Ահավոր Դատի օրը եւ կպատժվի ապագա կյանքում, այսինքն մահից հետո:

9. Ի՞նչ պատիժ կարող է մարկային օրենքը տալ Հիտլերին:

Հիտլերն այրել է վեց միլիոն հրեա: Նույնիսկ եթե ոստիկանությունը ձերբակալեր նրան, ի՞նչ պատիժ կարող է մարդկային օրենքը տալ Հիտլերին, որպեսզի վերականգնի արդարությունը: լավագույն դեպքում, այն ինչ կարող էին դատավորներն անել, ուղարկել Հիտլերին գազով խցիկ: Բայց դա կլինի պատիժ միայն մեկ հրեայի համար: Իսկ մնացած հինգ միլիոն ինը հարյուր իննսունինը հազար ինը հարյուր իննսունինը հրեանե՞րը:

10. Ալլահը կարող է այրել Հիտլերին ավելի քան վեց միլիոն անգամ դժոխքում:

Ալլահն ասել է Սուրբ Ղուրանում.

«Ով նրանք, ովքեր հավատում են: Մի նմանվեք անհավատներին, որոնք ասել են իրենց եղբայրների մասին, ովքեր թափառում էին աշխարհով կամ մասնակցում կովին. «Եթե նրանք լինեին մեր կողքին, ապա չէին մահանա եւ չէին սպանվի»,_ քանզի Ալլահն արել է դա վշտի պատճառ նրանց սրտերում: Ալլահը կենդանացնում եւ մահացնում է, եւ Ալլահն է պատվիրում այն, ինչ դուք անում եք»: [Ղուրան 4:56].

Եթե Ալլահն ուզենա, նա կարող է այրել Հիտլերին վեց միլիոն անգամ դժոխքի կրակում:

11. Չկա մարդկային արժեքների բաժանում «լավ» եւ «վատ»-ի միջեւ առանց մահից հետո կյանքի հավատքի:

Պարզ է, որ առանց մարդու՝ այլ կյանքի հանդեպ հավատքի համոզմունքի, այսինքն մահից հետո կյանքի մասին հավատքի, հնարավոր չէ ապացուցել մարդուն, հատկապես ազդեցիկ է հզոր մարդուն, թե ինչ է բարին, իսկ ինչ է չարը, եւ ինչու է պետք վարվել արդարորեն այս աշխարհում:

17. Ինչու են մուսուլմանները բաժանված ուղությունների եւ տարբեր դպրոցների

Հարց.

Եթե բոլոր մուսուլմանները հետեւում են նույն Ղուրանին, ապա ինչու՞ կան այդքան շատ ուղություններ ու տարբեր դպրոցներ մուսուլմանների միջեւ:

Պատասխան.

1. Մուսուլմանները պետք է լինեն միասնական Համընդհանուր փաստ է հանդիսանում այսօր այն, որ մուսուլմանները բաժանված են միմյանցից: Դժբախտությունը նաեւ նրանում է, որ նման բաժանումը չի ընդունվում Իսլամի կողմից ընդհանրապես: Իսլամը հավատում է միասնության ամրապնդմանը իր հետեւորդների կողմից:

Սուրբ Ղուրանն ասում է.

«Պինդ բռնվեք Ալլահի հավատքով բոլորդ միասին եւ այն չթողնեք: Հիշեք ողորմության մասին, որն Ալլահը տվել է ձեզ, երբ դուք թշնամիներ էիք, իսկ

Նա կապել է ձեր սրտերը եւ Նրա ողորմությամբ եք դուք դարձել եղբայրներ: Դուք Կրակով լի հորի ծայրին էիք, եւ Նա փրկեց ձեզ դրանից: Այդպէս Ալլահը բացատրում է ձեզ իր նշանները, միգուցէ դուք կհետեւեք ուղիղ ճանապարհին»: [Ղուրան 3:103].

Ի՞նչ հավատքի մասին է, որի մասին խոսվում է այստեղ: դա Սուրբ Ղուրանն է: Սուրբ Ղուրանը այն հիմքն է, որն պետք է հիմնվեն բոլոր մուսուլմանները: Բացի այն, որ ասվում է. «Բռնվեք Ալլահի հավատքից միասին», նա նաեւ ասում է. «այն չթողնեք»: Ղուրանը այնուհետեւ ասում է.

«Մեղանչեք Ալլահին եւ մեղանչեք մարգարեին»:
[Ղուրան 4:59]:

Բոլոր մուսուլմանները պետք է հետեւեն Ղուրանին եւ հավաստի հաղիսներին եւ չլինեն բաժանված միմյանցից:

Սուրբ Ղուրանն ասում է.

«Դու չունես ոչ մի կապ նրանց հետ, ովքեր բաժանել են իրենց կրոնը եւ բաժանվել են խմբերի: Նրանց գործն է գտնվել Ալլահի մոտ եւ հետագայում Նա նրանց կհաղորդի այն մասին, ինչ որ նրանք իրագործել են»: [Ալ-Ղուրան 6:159]:

Այս հայաթում Ալլահը (Սուրբ է Նա եւ Մեծ) ասում է, որ պետք է տարբերվել նրանցից, ովքեր բաժանում են իրենց կրոնը եւ այն մասնատում ուղղությունների: Բայց երբ ինչ-որ մեկը հարցնում է մուսուլմանին. «Ո՞վ ես դու»,_ապա լսում է պատասխան. «Ես սունիտ եմ» կամ « ես շիիտ եմ»:

Որոշները իրենց անվանում են Հանաֆներ, Շաֆիներ եւ Մալիկներ կամ Համբալներ: որոշներն էլ ասում են. «Ես դեօբանդ եմ, այն ժամ, երբ որոշներն էլ ասում են. Ես բարելվ եմ»:

3. Մեր Մարգարեն մուսուլման էր:

Կարելի հարցնել այսպիսի մուսուլմաններին. «Ո՞վ էր ձեր սիրելի Մարգարեն (խաղաղություն նրան): Նա Հանաֆն էր թե՞ Շաֆին, Հանբալը թե՞ Մալիկը: «Ոչ, նա մուսուլման էր, ինչպես եւ մյուս այլ մարգարեները եւ Ալլահի առաքյալները: Այդ մասին ասվում է գլուխ 3, երկ 52, Ղուրանում, որ Հիսուսը (խաղաղություն նրան եւ օրհնություն) հուդդայական չէր կամ քրիստոնյա, բայց նա մուսուլման էր:

4. Ղուրանն ասում է նրանց, ով իրեն անվանում է մուսուլման.

Եթե մեկը մուսուլմանին հարց է տալիս. «Ո՞վ ես դու», ապա նա պետք է պատասխանի. «Ես մուսուլման եմ, ոչ Հանաֆի կամ Շաֆի»: Սուրա Ֆուսսիլատ, գլուխ 41, գլուխ 41 երկ 33 ասում է.

«Ու՞մ խոսքն է ավելի սքանչելի, քան նրանը, ով կանչում է Ալլահի մոտ, ճիշտ է անում եւ ասում է. «Ճշմարիտ, ես մուսուլմաններից մեկն եմ»:[Ղուրան 41:33]

5. Մարգարեն (խաղաղություն եւ օրհնություն) թելադրել է նամակներ ոչ մուսուլման արքաներին եւ առաջնորդներին, հրավիրելով նրանց ընդունել Իսլամը: Այդ նամակներում նա հիշատակում է ղուրանից երկը Ալի Իմրան, գլուխ 3, երկ 64. «Ասա.

«Ով Գրի մարդիկ: Եկեք միանանք մեր եւ ձեզ համար մեկ խոսքի շուրջ, այն մասին, որ մենք չենք երկրպագի ոչ մեկին, բացի Ալլահից, չենք ընդհանրացնի նրա հետ այլ նմանակների եւ չենք ընդունի միմյանց որպէս տեր Ալլահի հետ մեկտեղ»: Եթէ նրանք մերժեն, ապա ասացեք. «Վկայեցեք, որ մենք մուսուլման ենք»: [Ղուրան 3:64].

6. հարգեք իսլամի բոլոր մեծ գիտնականներին:

Մենք պետք է հարգենք Իսլամի բոլոր մեծ գիտնականներին, այդ թվում չորս իմամներին, Աբու Հանիֆին, Իմամ Շաֆին, իմամ Հանբալին եւ Իմամ Մալիքին (թող Ալլահն նրանցից բոլորից գոհ լինի): Նրանք մեծ գիտնականներ էին եւ Ալլահը պարգեւատրեց նրանց իրենց գիտական աշխատանքների համար: Կարելի է չընդդիմանալ, եթէ ինչ-որ մեկը համաձայն չէ իմամ Աբու Հանիֆի եւ իմամ Շաֆի կարծիքների եւ գիտահետազոտական գործունեության հետ: Բայց երբ հարց են դնում. «Ո՞վ ես դու», պատասխանը պետք լինի միայն մեկը. «Ես մուսուլման եմ»: Շատերը կարող են չհամաձայնվել, բերելով մեր սիրելի Մարգարեի (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը) հաղիսը Սունա Աբու Դաուդից, հաղիս համար 4579: Այդ հաղիսում Մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը), ինչպէս հաղորդվում է, ասել է. «Իմ համայնքը բաժանված կլինի յոթանասուններեք ուղղությունների»: Այդ հաղիսն այն մասին է, որ մարգարեն կանխատեսել էր յոթանասուններեք

կրոնական սեկտաների մասին: Չէ՞ որ նա չի ասել, որ մուսուլմանները պետք է լինեն ակտիվ իրենց սեկտաների բաժանման մեջ: Սուրբ Ղուրանը մեզ պատվիրում է, որպեսզի մենք չստեղծենք ուղղություններ: Նրանք, ովքեր հետեւում են Ղուրանի ուսմունքին եւ Սահիհի հադիսներին, չեն ստեղծում ուղղություններ, այլ մարդկանց բերում են ճիշտ ուղղու:

Ըստ ատ-Տիրմազի, հադիս № 171, Մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը), ինչպես հաղորդվում է, ասել է. «Իմ Ումման կբաժանվի յոթանասուներեք խմբերի եւ բոլորը կգնան դեպի կրակը, բացի մեկից»: Հետեւորդները հարցրեցին Ալլահի մարգարեին, թե դրանք ինչ խմբեր են: Նա պատասխանեց. «Դա այն է, որին պատկանել եմ եւ եւ իմ հետեւորդները»:

Սուրբ Ղուրանը հիշատակում է մի քանի երկերում. «Մեղանչեք Ալլահին, եւ մեղանչեք Նրա մարգարեին»:

Իսկական մուսուլմանը պետք է հետեւի միայն Սուրբ Ղուրանին եւ հադիսներին: նա կարող է համաձայնվել ցանկացած գիտնականի կարծիքին, եթե դա համապատասխանում է Ղուրանին եւ հադիսներին: Եթե նման հայացքները հակասում են Ալլահի Խոսքին եւ Նրա Մարգարեի Սունային, ապա դրանք նշանակություն չունեն, անկախ նրանից, թե ինչ է կոչ անում գիտնականը: Եթե միայն բոլոր մուսուլմանները կարդան Ղուրանը հասկանալով եւ հետեւեն Սահիհ հադիսը, ինչպա, այդ

տարբերությունների մեծամասնությունը կորոշվի եւ մենք կարող ենք լինել միասնական մուսուլմանական ումմա:

**18. Եթե բոլոր կրոնները սովորեցնում են մարդկանց
լինել արդար,
ապա ինչու՞ պետք է հետեւենք Իսլամին**

Հարց.

Բոլոր կրոնները սովորեցնում են, հիմնականում, իրենց հետեւորդներին կատարել բարի գործեր: Ինչու՞ մարդը պետք է հետեւի միայն Իսլամին: Մի թե բավարար չէ ցանկացած կրոնին հետեւելը:

Պատասխան.

1. Հիմնական տարբերությունները Իսլամի եւ այլ կրոնների մեծամասնության մեջ:

Բոլոր կրոնները հիմնականում կոչեն անում մարդկությանը արդարության եւ չարիքից ձեռնպահ մնալուն: Սակայն Իսլամը այդ շրջանակներից դուրս է: Նա մեզ տանում է արդարության հասնելու ճանապարհով եւ մեր անձնական եւ ընդհանուր կյանքից չարիքի վերացմանը: Իսլամն ուշադրության տակ է առնում մարդկային բնույթը եւ մարդկային հասարակության խճճվածությունը: Իսլամը Նույն Արարչի ղեկավարությունն է: Այդպիսով, Իսլամը նաև անվանում են դին ալ-ֆիտրա (մարդու բնական կրոն):

2. Օրինակ Իսլամը մեզ ստիպում է ձեռնպահ մնալ թալանից, ինչպես նաև սահմանում է պատժի ձևեր գողության դեպքում:

ա. Իսլամը սահմանում է թալանից ձեռնպահ մնալու միջոց:

Բոլոր հիմնական կրոնները ուսուցանում են որ թալանը հանդիսանում է վատ արարք: Իսլամը ուսուցանում է, այսինքն, նույն բանը: Ուրեմն, ինչու՞ մն է տարբերությունը Իսլամի եւ այլ կրոնների միջեւ: Տարբերությունը նրանում է, որ Իսլամը, բացի այն որ նշում է այդ հանցագործության չարիքը, ցույց է տալիս հասարակական համակարգ ստեղծելու գործնական ճանապարհը, որում մարդիկ չեն թալանի:

բ. Իսլամը սահմանում է Չաքյաթը:

Իսլամը սահմանում է զաքյաթի համակարգը (պարտադիր ամենամյա բարեգործությունը): Իսլամական օրենքը սահմանում է, որ յուրաքանչյուրը, ով ունի հոգեպահուստ, որը անցնում է նիսաբի մակարդակը, այսինքն ավելի քան 85 գրամ ոսկին, պետք է 2,5% տա զաքյաթին: Եթե աշխարհում յուրաքանչյուր հարուստ մարդ տար ազնիվ զաքյաթ, աղքատությունը արմատախիլ կանվեր այս աշխարհից: Ոչ մի մարդ չէր մահանա սովից:

գ. Կտրել ձեռքերը որպես թալանի պատիժ:

Իսլամը սահմանում է կտրել ձեռքերը դատված գողի: Սուրբ Ղուրանը ասում է Սուրա Մաիդդայում:

«Գողին ու թալանչուն կտրեք ձեռքերը որպես պատասխան նրա, որ նա արել է: Այդպիսին է պատիժը Ալլահի, քանի որ Ալլահը Ամենագոր է, Իմաստուն»: [Ղուրան 5:38]:

Ոչ մուսուլմանները կարող են ասել. «Կտրել ձեռքերը 21 դարում...Իսլամը բարբարոս է և անխիղճ կրոն է»:

դ. Արդյունքները Իսլամի շարիատի կատարման դեպքում:

Ամերիկյան հաշվում է աշխարհի ամենագարգացած երկրներից մեկը: Ցավոք, այդ երկիրը նաև ունի բարբարոսական հանցագործության և զաղության ամենաբարձր մակարդակը: Ենթադրենք, Իսլամական շարիատը իրականացվում է Ամերիկայում, այսինքն յուրաքանչյուր հարուստ մարդ տալիս է զաքյաթ (2,5% իր հոգեպահուստից բարեգործական հիմնադրամ ավելի քան 85 գրամ ոսկի յուրաքանչյուր լուսնային տարի), և յուրաքանչյուր դատապարտված գող ունի կտրված ձեռքեր՝ որպես պատիժ: Կավելանա՞ քանակը գողության և թալանի Ամերիկայում թե՞ կմնա նույն մակարդակի կամ էլ կնվազի: Բնականաբար, այն կնվազի: Բացի այդ, նման խիստ օրենքի ընդունումը կլինի զգուշություն շատ պոտենցիալ գողերի համար:

Ես համաձայն եմ, որ գողությունների քանակը, որոնք կատարվում են ժամանակակից աշխարհում, այնքան մեծ է, որ եթե կտրենք նրանց բոլորի ձեռքերը, ապա տաս հազարավոր մարդիկ

կլինեն, որոնք ձեռքեր չեն ունենա: Բայց բանը նրանում է, որ այդ օրենքի կատարման ժամանակ, գողությունների քանակը կնվազի: Պոտենցիալ գողը լուրջ կմտածի նախքան իր վերջույթները վտանգի տակ դնելը: Հենց պատժի մասին միտքը կխոչընդոտի շատ գողերի: Եւ դժվար թե լինեն շատերը, ովքեր կցանկանան թալանել՝ իմանալով նման պատժի մասին: Այսպիսով, միայն որոշ հանցագործների ձեռքերը կկտրվեն, բայց միլիոնավոր մարդիկ կկարողանան հանգիստ ապրել, չվախենալով լինել թալանված: Այդ պատճառով Իսլամական շարիատը գործնականում արդյունքի է հասնում:

3. Օրինակ. Իսլամն արգելում է կանանց տանջելն ու բռնաբարելը: Նա սահմանում է հիջաբ եւ սահմանում է մահապատիժ դատապարտված բռնացողին:

ա. Իսլամը սահմանում է ճնշումների եւ բռնությունների վերացման միջոցներ: Բոլոր հիմնական կրոնները հայտարարում էին կանանց ճնշելն ու բռնանալը ծանր մեղք: Իսլամը ուսուցանում է նույն բանը: Այդ դեպքում ինչու մն է տարբերությունը Իսլամի եւ մյուս կրոնների միջեւ: տարբերությունը նրանում է, որ իսլամը ոչ միայն քարոզում է հարգանք կանանց նկատմամբ եւ ատելություն ճնշումների եւ բռնության հանդեպ, բայց նաեւ տալիս է պարզ հրահանգներ ինչպես պետք է հասարակությունը բացառի նման հանցաքները:

բ. Հիջաբը տղամարդկան համար:

Իսլամն ունի համակարգ՝ «հիջաբ» անունով: Սուրբ Ղուրանը պարունակում է հիջաբի առաջին հիշատակումները տղամարդկանց եւ կանանց մասին: Ինչ է հիջաբը տղամարդկանց համար, ասվում է հետեւյալ տողերում.

«Ասա հավատացյալ տղամարդկանց, որպեսզի իջեցնեն իրենց հայացքները եւ պահպանեն իրենց սեռական օրգանները: Այդպես կլինի ավելի մաքուր նրանց համար: Ճշմարիտ, Ալլահը զիտի այն ամենի մասին, թե նրանք ինչ են անում»: [Ղուրան 24:30]:

Այն պահին, երբ տղամարդը նայում է կնոջը եւ եթե անամոթ եւ անպատկառ միտք է ծագում նրա ուղեղում, նա պետք է իջեցնի իր հայացքը:

գ. Հիջաբը կանանց համար:

Կանանց համար Հիջաբի մասին հիշատակվում է հետեւյալ տողերում.

«Ասա հավատացյալ կանանց, որպեսզի նրանք իջեցնեն իրենց հայացքները եւ պահպանեն իրենց սեռական օրգանները: Թող նրանք ի ցույց չդնեն իրենց բարեմասնությունները, բացառությամբ նրանց, որոնք երեվում են են, եւ թող փակեն իրենց ծածկոցներով կրծքի բացվածքը եւ ոչ ոքի ցույց չտան իրենց գեղեցկությունը, բացի իրենց ամուսնուց, կամ իրենց հորից, կամ իրենց սկեսուրից, կամ իրենց որդիներից, կամ իրենց ամուսինների որդիներից, կամ իրենց եղբայրներից, կամ իրենց եղբորորդիներից, կամ իրենց քույրերի որդիներից, կամ իրենց կանանցից, կամ իրենց ստրուկներից, կամ տղամարդ

ծառաներից, զրկված ուժից, կամ երեխաներից, որոնք չեն տեսել մերկ կանանց. Եւ թող նրանք ոտքով չջթակեն եւ իմաց չտան իրենց զարդերի մասին, որ իրենք թաքցնում են»: [Ղուրան 24:31]:

Կանանց հիջաբ կրելու չափը նրանում է, որ նրա մարմինը պետք է փակ լինի ամբողջությամբ: Միակ մասը, որը կարող է բաց մնալ, դա դեմքն է եւ ձեռքերը մինչև արմունկները: Եթե կանայք ուզում են փակել նաեւ դա, նրանք կարող են փակել նաեւ մարմնի այդ մասերը: Սակայն, որոշ իսլամական գիտնականներ պնդում են, որ նույնիսկ դեմքը պետք է փակ լինի:

դ. Հիջաբը խանգարում է ձանձրույթին:

Պատճառը, թե ինչու է հիջաբը սահմանված կանանց համար, հիշատակվում է Ղուրանում Սուրա Ալ-Ախզաբի հետեւյալ տողերում. **«Երբ ձեր երեխաները կհասնեն սեռական հասունության, ապա թող նրանք թույտվություն հարցնեն, ինչպես հարցնում են նրանցից մեծերը: Այդպես Ալլահը բացատրում է ձեզ Իր նշանները: Ալլահը Ամենագետ է, իմաստուն»:** [Ղուրան 33:59]:

Ղուրանում ասվում է, որ հիջաբը սահմանվել է կանանց համար, որպեսզի նրանք լինեն համեստ եւ պաշտպանված ոտնձգություններից:

6. Երկվորյակ քույրերի օրինակը:

Ենթադրենք, որ երկու քույրերը, որոնք երկվորյակ են եւ նմանապես գեղեցիկ, քայլում են փողոցով: Նրանցից մեկը հագել է իսլամական հիջաբ,

այսինքն նրա մարմինը ամբողջությամբ փակ է, բացառությամբ նրա դեմքն եւ ձեռքերը մինչ արմունկները: Մյուս քույրը արեւմտյան հագուստով է՝ կարճ կիսաշրջագգեստ կամ շորտեր: Իսկ անկյունում թաքնվել է ավագակը կամ հանցագործը, որը սպասում է որսին, որպեսզի բռնանա աղջկան: Ու մ նա կմոտենա: Աղջկան, որը կրում է իսլամական հիջաբ, թե՛ աղջկան, որը կրում է կարճ կիսաշրջագգեստ կամ շորտեր: Բնականաբար, նա կմոտենա աղջկան, որը կրում է կարճ կիսաշրջագգեստ: Նման զգեստները ծառայում են որպես անուղղակի հրավերք հակառակ սեռին բռնության համար: Դուրանը արդարորեն ասում է, որ հիջաբը պաշտպանում է կանանց վիրավորանքներից: 7. Մահապատիժ բռնաբարողներին:

Իսլամական շարիատին համապատասխան, եթե տղամարդուն դատում են կնոջը բռնաբարելու համար, ապա նրան ենթարկում են մահապատժի: Շատերը զարմանում են այդ «խիստ» պատժի համար: Որոշները նույնիսկ ասում են, որ Իսլամը անխիղճ, բարբարոս կրոն է: Ես տվել եմ հասարակ հարց հարյուրավոր ոչ մուսուլմաններին: Ենթադրենք, Աստված մի արարցե, ինչ-որ մեկը բռնաբարում է ձեր կնոջը, ձեր մորը կամ ձեր քրոջը: Դուք աշխատում եք որպես դատավոր եւ բռնաբարողը ձեր առջեւ է: Ի՞նչ պատիժ դուք նրան կտայիք: Նրանք բոլորը հայտարարեցին, որ նրան մահվան կենթարկեին: Որոշները գնացին ավելի հեռուն եւ ասացին, որ

նրանց կտանջեին նրան մինչև մահը: հենց նրանց համար ես կասեմ, որ եթե ինչ-որ մեկը բռնաբարում է ձեր կնոջը կամ մորը, ապա դուք ուզում եք նրան մահվան դատապարտել: Բայց եթե հանցագործությունը կատարվում է ուրիշի կնոջ կամ դստեր հետ, ապա դուք ասում եք, որ մահապատիժը բարբարոսական է: Ինչու՞ այդ դեպքում երկակի եք մտածում:

Ամերկայում, ըստ վիճակագրության, բռնաբարության ամենաբարձր մակարդակն է: Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները, ինչպես ասում են, դա աշխարհի ամենազարգացած երկրներից մեկն է: Ըստ ոստիկանության զեկույցի 1990 թ. ընթացքում, երկրում գրանցվել է բռնաբարության 1,02,555 դեպք: Բացի այդ, այնտեղ ասվում է, որ խոսքը գնում է բռնաբարությունների միայն 16% դեպքերի մասին: Այդպիսով, արպեսզի իմացվի բռնաբարությունների իրական թիվը, որ տեղի են ունեցել 1990 թ. ընթացքում, հրապարակված թիվը պետք է բազմապատկել 6.25 անգամ: Մենք ստացել ենք ընդհանուր առմամբ բռնաբարությունների 6,40,968 դեպք, որոնք տեղի են ունեցել 1990 թվականի ընթացքում: Եթե այդ թիվը բաժանենք 365 օրվա վրա, ապա մենք կստանանք միջինը 1756 բռնաբարության դեպք յուրաքանչյուր օրվա համար: Ավելի ուշ, մեկ այլ զեկույցում ասվում է, որ միջինը տեղի է ունենում բռնաբարության 1900 դեպք ԱՄՆ-ում՝ ամեն օր: Այսինքն ամեն 32 վայրկյանին տեղի է ունենում

բռնաբարություն Ամերիկայում: Միգուցե Ամերիկյան բռնաբարողներն ավելի համարձակ են դարձել: 1990 թ. ոստիկանության զեկույցում ասվում է, որ բռնաբարությունների դեպքերից, որոնք գրանցվել են, միայն 10% են դատապարտվել, այսինքն միայն 1,6% փաստացի բռնություններից: Նրանք, ովքեր դատապարտվել են, 50%-ը ազատ են արձակվել այնտեղից անվճար: դա նշանակում է, որ բռնաբարողների միայն 0,8% է դատաստանի առաջ կանգնել: Այլ կերպ ասած՝ եթե մարդը կատարում է 125 բռնաբարություն, հավանականությունը, որ նա կպատժվի բռնաբարության համար, շատ քիչ է: Շատերը սա կհամարեն բառախաղ: Բայց զեկույցում ասվում է, որ այդ հանցագործների միջև, որոնք կանգնել են դատաստանի առջև, միայն 50% են ստացել ավելի քիչ ազատագրկում, քան մեկ տարին է, չնայած որ ամերիկյան օրենքը դատապարտում է նրանց յոթ տարվա ազատագրկման: Երբեմն, դատավորը լինում է շատ բարյացակամ, եթե դա առաջին խախտումն է: Պատկերացրեք, մարդը կատարում է 125 բռնաբարություն եւ դատապարտվելու շանսը միայն մեկն է, եւ նա կարող է ընդգրկվել այդ 50%-ի մեջ, որտեղ դատավորը բարյացակամ կգտնվի եւ կկրճատի ազատագրկման ժամանակը:

Ենթադրենք, որ Իսլամական շարիատը իրականացվում է Ամերիկայում: Ամեն անգամ, երբ

տղամարդը նայում է կնոջը եւ եթէ նրա անամոթ եւ անպատկառ միտքը ծագում է նրա գլխում, նա իջեցնում է աչքերը: Յուրաքանչյուր կին կրում է իսլամական հիջաբ, այսինքն մարմինն ամբողջությամբ փակ է, բացի դեմքից եւ ձեռքերից՝ մինչեւ արմունկները: Երբ ինչ-որ մեկը բռնաբարություն է անում, նա ստանում է ամենամեծ պատիժը: Հարցը նրանում է, բռնաբարությունների թիվը կավելանա, կմնա նույն մակարդակում, թե՞ կնվազի: Բնականաբար, հանցագործությունը կնվազի: Իսլամական շարիատը տալիս է արդյունքներ:

4. Իսլամն ունի մարդկության խնդիրների գործնական լուծում:

Իսլամը դա կյանքի լավագույն միջոցն է, քանի որ նրա ուսմունքը ոչ միայն դոկտրինային հռետորաբանություն է, այլ դա մարդկության խնդիրների գործնական լուծում է: Իսլամը հասնում է արդյունքների ինչպես անձնական, այնպես էլ ընդհանուր մակարդակում: Իսլամը կյանքի լավագույն ձեւն է, լավագույն ապրելակերպը, քանի որ դա գործնական, համընդհանուր կրոն է, որը չի սահմանափակվում ինչ-որ էթնիկական խմբով կամ ազգությամբ:

**19. Մեծ տարբերություն կա Իսլամի եւ նրա միջեւ,
ինչ որ կատարում են գործնականում որոշ
մուսուլմաններ**

Հարց.

Եթե Իսլամը հանդիսանում է որպես լավագույն կրոն, ապա ինչու՞ շատ մուսուլմաններ անազնիվ են, անհույս եւ մասնակցում են այնպիսի գործերում, ինչպիսիք են խաբեությունը, կաշառքը, զբաղվում են թմրանյութերով եւ այլն:

Պատասխան.

1. ԶԼՄ-ներում վարկաբեկում են Իսլամը:

Իսլամը, անկասկած, ամենալավ կրոնն է, սակայն ԶԼՄ-ները Արեւմուտքի ձեռքում են, որոնք վախենում են Իսլամից: ԶԼՄ-ները անընդհատ տարածում են եւ տպագրում տեղեկատվություն իսլամի դեմ: Նրանք ապահովում են աշխարհը Իսլամի մասին ապատեղեկատվությամբ, կամ հենց իրենք ստոր ձեռով խաբում են:

բ. Ցանկացած տեղում ցանկացած պայթյունի մասին, առաջինները, ում մեղադրում են առանց ապացույցներիս, իհարկե, մուսուլմաններն են: Անմիջապես այդ մասին հրապարակում են ամենաառաջավոր թերթերում ամենահերուացող տեղերում: Ավելի ուշ, երբ պարզվում է, որ մուսուլմանները չունեն ոչ մի կապ դրա հետ եւ մեղավորները մուսուլմանները չեն, ապա այդ մասին արդեն գրում են մի փոքրիկ հոդվածով:

գ. Եթե 50-ամյա մուսուլմանը ամուսնանում է 15-ամյա աղջկա հետ, եւ նրա համաձայնությամբ իհարկե, մեկ է, դա հայտնվում է առաջին էջերում,

որպես շոկային լուր: Բայց երբ հիսունամյա ոչ մուսուլմանը բռնաբարում է վեցամյա աղջկան, այդ լուրը կարող է հայտնվել ինչ-որ մասում «իրադարձություններ» անվամբ: Ամեն օր Ամերիկայում միջինը 2713 բռնաբարության դեպք է տեղի ունենում, բայց դա չի հայտնվում թերթերում, քանի որ տա արդեն ամերիկացիների ապրելակերպ է դարձել:

2. Մեւ ոչխարներ (կամ սպիտակ ագռավ) յուրաքանչյուր հոտում:

Ես չգիտեմ, ինչ են մուսուլմանները, որոնք անազնիվ են, անհույս, որոնք խաբում են եւ այլն, բայց ՋԼՄ-ները դրան անդրադառնում են ծայրահեղ կողմնապահորեն, կարծես միայն մուսուլմաններն են մասնակցում նման հանցանքներին: Մեւ ոչխար կա ցանկացած հասարակությունում: Ես գիտեմ մուսուլմանների, որոնք հարբեցող են եւ որ կարող են սեղանի շուրջ խմել ավելի քան ոչ մուսուլմանները:

3. Մուսուլմանները լավագույն են ընդհանուր առմամբ:

Չնայած բոլոր սեւ ոչխարներին մուսուլմանական հասարակությունում, մուսուլմանները ընդհանուր առմամբ, աշխարհում լավագույն միությունն են: Մենք ընդհանուր առմամբ ամենամեծ համայնք ենք, որը չի օգտագործում ակոհոլ: Մենք միասին ներկայացնում ենք համայնք, որը ամենաշատ բարեգործությունն է իրականացնում աշխարհում: Չկա այնպիսի համայնք, ուր այդպես

անհանգստացած են համեստության, լրջախոհության, մարդկային եւ բարոյագիտական նորմերով:

4. Մի դատեք մեքենան նրա վարորդով:

Եթե դուք ուզում եք իմանալ, որքանով է լավը «Մերսեդեսի» վերջին մոդելը, մի թե դուք կդատեք նրա մասին ըստ նրա վարորդի, որը նստած է դեկին եւ չգիտի ինչպես վարվի դեկի հետ: Ո՞վ է մեղավորը, մեքենան թե՞ վարորդը: Դե,, բնականաբար, վարորդը: Որպեսզի վերլուծենք թե որքանով է լավը մեքենան, մարդը չպետք է նայի վարորդին, այլ պետք է տեսնի հենց մեքենային հնարավորություններն ու հատկությունները: Նույնիսկ եթե ես համաձայնվեմ շատ փաստարկների հետ այն մասին, որ մուսուլմանները վատն են, մենք չպետք է դատենք ողջ Իսլամի համար եւ նրա հետեւորդների: Եթե դուք ուզում եք դատել, թե որքանով է լավ իսլամը, ապա դատեք այն հաստատված աղբյուրներով, այսինքն հիմնվելով Սուրբ Ղուրանի վրա եւ հադիսների:

5. Դատեք Իսլամի մասին նրա լավագույն հետեւորդներով՝ Մուհամմեդ Մարգարեով (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը):

Եթե դուք ուզում եք գործնականում ստուգել, որքանով է լավը մեքենան, ապա դեկին նստեցրեք փարձառու եւ լավագույն վարորդի: հենց այդպես էլ լավագույն եւ ամենաօրինակելի հետեւորդը Իսլամի, որը կօգնի ստուգել, թե որքանով է լավը Իսլամը, հանդիսանում է վերջնական եւ վերջին մարգարեն

Ալլահի, Մուհամմեդ Մարգարեն (խաղաղություն նրան եւ օրհնություն). Բացի մուսուլմաններից, կան մի քանի ազնիվ եւ անկողմնակալ ոչ մուսուլման պատմաբաններ, որոնք պնդում են, որ Մուհամմեդ Մարգարեն լավագույն մարդն էր: Մայքլ X. Հարթի համեմատ, որը գրել է «Պատմության հարյուր ամենաազդեցիկ մարդիկ» գիրքը, ամենավերին տողը, այսինքն առաջին տեղը զբաղեցնում է Իսլամի սիրելի Մարգարե Մուհամմեդը (խաղաղություն նրան եւ Ալլահի օրհնությունը): Կան եւս մի քանի նման օրինակներ, ուր ոչ մուսուլման պատմաբանները հատկացնում են ավելի շատ ուշադրություն մարգարեին, որոնց մեջ են այնպիսիները, ինչպիսին է Թոմաս Կարլեյլը, Լա-Մարտինը եւ ուրիշները:

20. Ոչ մուսուլմաններին անվանում են կաֆիր

Հարց.

Ինչու են մուսուլմանները արհամարհում ոչ մուսուլմաններին, անվանելով նրանց կաֆիր:

Պատասխան.

Կաֆիր անվանում են նրան, ով մերժում է:

«Կաֆիրը» գալիս է «կուֆր» արմատից: Այդ բառը նշանակում է «թաքցնել կամ մերժել»: Իսլամական տերմինաբանությամբ, «կաֆիր» անվանում են նրան, ով թաքցնում կամ մերժում է Իսլամի իսկությունը. Մարդը, որը մերժում է Իսլամը, հայերեն անվանում են ոչ մուսուլման: Եթե «ոչ մուսուլմաններին»

անվանում են «ոչ մուսուլման» կամ «կաֆիր», որոնք նույն մարդիկ են եւ մարդիկ այդ դեպքում նեղանում են, դա կապված է նրա Իսլամը չհասկանալու հետ: Այդ պատճառով պետք է գտնել ճիշտ աղբյուրներ Իսլամը եւ դրա տերմինաբանությունը հասկանալու համար եւ ոչ միայն չզգալ վիրավորված, այլ նաեւ գնահատել իսլամը նրա պատշաճ հեռանկարով: